

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

6738

7059

7-17

2001

800.

ՕՐԱՅՈՅՑ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

1875

Գ. ՊԱՂՏԱՍՍՐԵԱՆ

ԱՐՏՕՆՈՒԹԵԱԾԲ ԵՒ ՎԱԻԵՐԱՅՄԱԲ

ՄՈՒԱՐԻՖԻ

059

7-17

ՕՐԱՅՈՅՑ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

1875

ԹՈՒՍԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՆԻ

ՀԱՅՈՅ ՌԵՒԴ-1324

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Յ. ԳԱՎԱՅՆԱՆ ՆԻ ԸՆԿ. Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

U. Enc.

Ռ-Արմ ՇՊ
1 March 1875
LIVE

37909-67

57408-4. 2.

Օ Ր Ա Յ Ո Յ Ց

ԵՒ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ՕԳՈՑ

1875 ԹՈՒԻՆ

Գիր տարւոյն է	7
Եօթներեակն	9
Վերագիրն	9
Իննեւտասներեակն	12

ԸՍՏ ԼԱՏԻՆԱԳԻՈՑ

Շրջանն լուսնի, որ և ոսկեթիւն է	14
Շրջանն արեգական (փոքր)	8
Վերագիրն	25
Ինտիկտիսանն հռովմէական	5
Կիրակագիրն	4

Իսկ Չատիկ նոցա չորս եօթնեկօր յառաջէ քան զՆոյս :

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆՔ

Հ	Հայոց
Լ. Լ.	Լատինաց
Տ. Տ.	Տաճկաց կամ Լուսնի
Գ.	Գառք
Խ	Խարէլլէզ
Օ.	Օր ամսոյն
Հ.	Հրէից
Յ.	Յունաց
Ծ. Լ.	Ծնունդ Լուսնի
Չ. Ա. Գ.	Առաջին Քառորդ Լուսնի
Շ. Լ. Լ.	Լրումն Լուսնի
Շ. Վ. Գ.	Վերջին Քառորդ Լուսնի
Ծ. Ա.	Ծագումն Արեգական
Կ. Օ.	Կէս օր
Ե. Տ.	Երկայնու. Տարեջեան

Յայտմամբ երկիցս խաւարի արեգակն մին է Մարտի 25 և միւսն է Սեպտեմբերի 17. բայց երկրքին եւս անտեսանելի է մեզ է Պօլիս :

ԵԱՐԺԱԿԱՆ ՏՕՆՔ ՀԱՅՈՑ

Օր Ծննդեան		ԲՇ.
Առաջաւոր. Բարեկ.	Փեռլէր	2
Ս. Սարգիս	«	8
Օր Տեառնընդառաջի	Ուրբ	
Բուն Բարեկենդան	Փեռլէր	25
Օր Աւետման	Առէ	ԲՇ.
Զատիկ	Աւրիւ	15
Երեւման Խաչ	Մոյ	11
Համբարձումն	«	22
Հոգեգալուստ	Յռիւ	4
Բարեկենդ. Լուսաւո.	«	22
Ս. Գրիգոր Լուսաւո.	«	28
Բարեկենդ. Վարդավ.	Յռիւ	15
Վարդավառ	«	20
Բարեկենդ. Ածածնի.	Օգոստ.	10
Աստուածածին	«	17
Բարեկենդ. Ս. Խաչի	Սեպտ.	7
Խաչվերաց	«	14
Վարդապ Խաչ	«	28
Գիւտ Խաչ	Հեկտ.	26
Հրեշտակապետաց	Նոյեմ.	8
Յիւն Բարեկենդան	«	16
Ս. Յակոբայ Բարեկ.	Դեկտ.	7
Ս. Յակոբ	«	15
Օր Բարեկ. Ծննդեան		ԲՇ.

ԱՄՍԱՄՈՒՏՔ ՏԱՀԱՍ

Մուհարրէմ	Յուլ.	26
Սէֆէր	Փեռլ.	25
Րեպիլ Էվիլ	Մոյ	26
Րեպիլ ախըր	Աւրիւ	24
Ճէմաղիլ Էվիլ	Մոյ	24
Ճէմաղիլ ախըր	Յռիւ	22
Րէճէպ	Յռիւ	21
Շապան	Օգոստ.	20
Րամազան	Սեպտ.	18
Շէվլալ	Հեկտ.	18
Զիլգատակ	Նոյեմ.	17
Զիլհիճճէ	Դեկտ.	17

www

ՆՇԱՆԱՒՈՐ ԱՒՈՒՐՔ ՏԱՀԱՍ

Գուրպան պայրամը	Յուլ.	6
Աշխրէ կիճէսի	Փեռլ.	4
Մէվլուտ	Աւրիւ	6
Մերաճ կիճէսի	Օգոստ.	16
Պէրաթ կիճէսի	Սեպտ.	5
Գատըր կիճէսի	Հեկտ.	14
Րամազան պայրամը	Հեկտ.	18
Գուրպան պայրամը	Դեկտ.	26

www

ԲԱՆԱՅԻՐՔ ԲՈՒՄԵԼԻԻ

Իզտին բանոցըը	Մ-յ-ի	6
Դմբվար	Մ-յ-ի	22
«	Սե-յ-ի	18
«	Ղե-յ-ի	6
Թռնովա	Ա-յ-ի	25
Ճուճաս, ի Շուճու	«	27
Ներբարա	Ա-յ-ի	50
«	Սե-յ-ի	19
Բազարճըք	Մ-յ-ի	4
Եարբարը	«	5
Իսլիմեայ	Ջ-յ-ի	50
Բուճուլճեկայ	Յ-յ-ի	17
Ներգող	Օ-յ-ի	2
Ալասոնեայ	«	6
Եանեայ	«	18
Չաթալճայ	«	20
Ազրնճաովա	Սե-յ-ի	12
Օխրիա	«	9
Թռնովա	«	9

ԲԱՆԱՅԻՐՔ ԱՆԱՑՈԼՈՒԻ

Ամասից	Ա-յ-ի	15
Պալքեթեր	Խե-յ-ի	11
Ճեճասթե բոշու	«	51
Պողա շէճեր	«	54
Սարդեայ հաճիւթի	«	41
Տէօնիւլ	«	34
Ըլըճա	«	45

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Ո՛վ քաղցրաբար, ՀԱՅՐԵՆԻՔ սերային,
 Ո՞րչափ կարօտ եմ՝ շքչեղ սերդ երկնային.
 Ո՞րչափ կարօտ քո կազդուրիչ անապակ,
 Չինչ ջուրերէն հաղեցրնել զիմ պտակ :

Ա՛հ ՀԱՅՐԵՆԻՔ իմ ՀԱՅՐԵՆԻՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆ,
 Թախառական որդեքդ ե՞րբ միտքան.
 Տղխուլժեան նախաախնքէն կըշտացած,
 Քեզի դիմնս պիտի սիրովլդ վառած :

Ո՛հ Հայրենիք, սուրբ Հայրենիք Հայաստան,
 Թեպետ քիչերը կորուստուն միտք կու-
 տան .

Բայց իմ հողիս կը տանջուի գըրկանքէս,
 Քենէ հեռու, համ չեմ առնուլ իմ
 կեանքէս :

Հա՛սա հողիչ հայրենասէր
Ա.հա՛ յերկնից ձեզ հրաւեր .-

Յայսմ արուժեան հանդիսարան

Ս.Ռարինեայ յըրցարան :

Սըլացարուք նոր քաջութեամբ

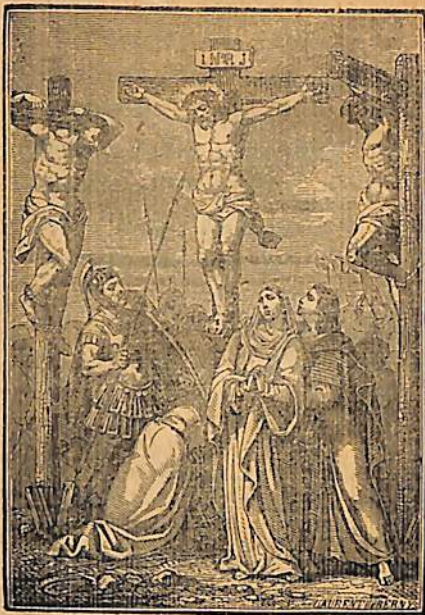
Եւ հայկական վեհութեամբ .-

Առնուլ ի գիրկ իւր կաթողի

Նազեկն մեզ փախարկ :

Ո. Յ. ՎԱՆՆԱԿԱՆՅ

ՅՈՒՆՎԱՐ

Յ 1 ՕՐ

ՏՏ. ՔԵՆՆՈՒՄԻ ՍԱՅԻ

- 15 1 ԳԷ: Հ. Գ. օր Պահոց 0 7A
 Ծննդ. և ԿԱՂԱՆԳԻ Յ.
 ՏՏ. ԱՆՆԱՆԱԼՆԻՆԻՆ
 Տեան, և յիշարի Բարդի
 Հարստիտին: Լ 7. Վեր-
 նիստ Կոստան, և Յաննիս
 13: ՏՏ. Իսաայ 20: Յարմ.
 Իսաայ 24: Ա. Արամայ 17:
 ՏՏ. Գառնի 68 և Չիլիսի
 44: 5: Հր. Սիբուսի 7:
- 14 2 ԵԷ: Հ. Գ. օր Պահոց 7 7A
 Ծննդեան:
- 15 3 Ուր. Հ. Ե օր պահ. Ծննդ.
 ՊԱՆ. ԲՈ. ԺՎ. Ե. Բ. 39:
 Մերթի ձիւն և: Մերթի
 անձրև: Ե ԳԱՂԱՆՎ. 33
- 16 4 ԵՐ: Հ. Սրբոցն Բարսիլի
 Հոյրապետին և Եղբօ: 8 7A

Լ 0

ՅՈՒՆՈՒՍԻՐ

Տ Գ

ընն Գրեգորի նիւսաց-
ւոյն Սեղբեստրոսի Հը
ուովմայ հայրապետին
և Աբբայ Եփրեմի խու-
րին սատրւոյ :

17 5 Թ Կիր. Հ. Ճրագալոյց 9 ԿՄ
Ծննդեան : Յ* Լա ճը-
տւոյց Յոյրոսոսի : Լ. Ե.
Արտնի Աբբայ, Լ Տո-
սեանն Յիսուսի : ՏՃ.
Աբիէ :

18 6 ԲՆ. Թ. Հ. ՏՈՆ ՅՆՆՅԵԱՆ ԵՒ 10 ԿՄ
ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ԳՐԻՍՏՈՒ,
որոց սուտիք է ութ օր
անմիջոց : Յ* Սէրու-
բիւն Տեան : ՏՃ. Գոր-
պան Պորտիէ Է օր :

19 7 Գ. Ն. Թ. Հ. Բ. օր Ծննդեան 11 ԿՆ
Որոց և յիշատակ է
Մեռելոց : Յ* Յիւն-
նա Կորնիլիոս :

20 8 ԴՆ. Հ. Գ. օր Ծննդեան 12 ԿՕ
Յայսմ. արաց :
Օ՛ի Ջրիսն. ժմ. Թ. Բ. 23 :
ՏՃ. Պուրճի Տեղ :

21 9 ԵՆ. Հ. Դ. օր Ծննդեան 13 ԿՎ
Լ. Ե. Աբիէի խոսի : Հը.

Լ 0

ԶԻԼՀԻՃՃԷ

Տ Գ

Տրեկընի Դնից :

22 10 Ուր. Հ. Ե. օր Ծննդեան 12 ԿՎ
Յ Լ. Ե. շո. ժմ. Զ. Բ. 15 :
Յրտաշու. եջ հոգմուսեր :

23 11 ՇԲ. Հ. Զ. օր Ծննդեան 13 ԿՎ
Լ. Ե. ՏՃ. Կորնիլիոս Աբբայ
Յիսուսի :

24 12 Թ Կիր. Հ. Ե. օր Ծննդ- 14 ԿՎ
եան : ՏՃ. արաց. Լ. Ե.
Իսկանդերքի Կորնիլիոս :

25 15 ԲՆ. Թ. Հ. Բ. օր Ծննդեան 15 ԿԵ
և ՏՅՆ Անուանակոչու-
թեան Տեան :

26 14 Գ. Ն. Հ. Աբբայն Յովհան- 16 ԿԵ
նու Կարապետին :

27 15 ԴՆ. Հ. Պահար : Ա. Ով- 17 ԿԵ
դան : Լ. Ե. Յիսուսն
Ուրեկի Կորնիլիոս :

28 16 ԵՆ. Հ. Աբրահն Պետրոսի 18 ԿԵ
հայրապետին, Վլասայ
Կախկոպոսին, և Աբի-
սողմայ սարկաւազին :

29 17 Ուր. Հ. Պահար : Յ* Ա- 19 ԿԵ
րտնի Կորնիլիոսի : Լ. Ե.
Փրոնիսիոսի Կորնիլիոսի :
ՏՃ. Աբբայ Կորնիլիոսի Կորնիլիոսն
Կորնիլիոսն սատրոյն :

Լ 0

ՅՈՒՆՈՒԱՐ

Տ Գ

նոյ հասն չեբան:

Գ Վր. քա. ծմ. 22. ր. 9:

Հոցմուսք եւ. մնձրեւ. ք:

30 18

Շք. Հ. Սրբոցն Անտանի

Տրեփանի, Պարսամայ և

Ոստրիտի Տգնաւորա-

ցըն: Յ*. Ահա-սի է կիւր-

դի հոյրուսեդոցն Առ-սանդ-

բեյ: Տճ. Իվեի Խ-անիչն:

Իվեի յիւրն ուսուց երէ-

րորէ հասն չեբան:

31 19

Ք կիւր. Հ. Ա. զկնի Շք-

նրնդ եան: Հարսանի:

1 20

ԲՆ. Հ. Սրբոցն Թեոդո-

սի Թագաւորին, և ման-

կանցն Եփեսոսի: Յ*. Եւ-

թիֆոսի զնաւորն: Լր-

փեդրէր:

2 21

ԳՆ. Հ. Սրբոցն Կիրակո-

սի և մօրն Յուզիսայի,

և Գորգիտի, Պողեատ-

սի, և Գրեգորիսի Լր-

Տեաննդոսորդ:

3 22

ԴՆ. Հ. Պահճբ: Լր. յը-

ւսայ եղեմուզան:

4 23

ԵՆ. Հ. Սրբոցն Վահա-

նայ դողթնացւոյն, Եւ-

Լ 0

ԶԻԼՀԵՅՅԷ

Տ Գ

զինեայ կուսին, և Տօրն

Փրիզպոսի, և մօրն

Կզգիւայ, և երկուց եզ-

բարցն Սերգեայ և Ա-

պիտանի, և երկուց

Ներքինացն:

5 24

Ուր. Հ. Պահճբ: Լր. ՏԱ

Ահա-սի (սանի):

6 25

Շք. Հ. Սրբոց Հոյրուսե-

տացն Աթանասի և

Կիւրղի: Յ*. Գրեթէ Ար-

սանդուկն: Լր. Տար-

բեյ կուսին: Հր. Ար-

Շմ. Յս. ծմ. 17. ր. 44:

Զիւնախանն մնձրեւ:

7 26

Ք կիւր. Հ. Բ. զկնի Ծննդ:

Հարսանի: Լր. Բան Բ-

բեիեդան: Տճ. Մահարեի

և արեմոստ ՎԱՏ Բանի-

նին նոցա:

8 27

ԲՆ. Հ. Սրբոցն Եւզինե-

ոսի, Սահարիտի, Վա-

ղերիտի, Կանդիտոսի և

Սկիւզասայ: Յ*. Գրեթէ

նիւրոց Յաւանտոս Բան-

բեբանի:

9 28

ԳՆ. Հ. Սրբոցն Սկզբի

Տ ԱՕ

զօրաւարին, և բանա-
կի նորին կալննիկոսի,
և Դոմեանայ վկայեցն:

10 29 ԴՆ. Հ. ՊաՏՔ: Լ Դ. Ե Զ Գ Գ

11 50 ԵՆ. Հ. ՍՐԲՅՆ ԱՆԴՐԻ-
անոսի, և կնօջ նորա
Անատոլայ, Թեոդորո-
սի և Ելեւթելբոսի վե-
կայեցն: Յ. Հայրապե-
տոյն Բարսի, Գրիգորի,
Յովնանու Ուրբեղանի:

12 31 ԱԷՐ. Հ. ՊաՏՔ: 7 Գ Գ

ՓԵՏՐՈՒԱՐ

28 ՕՐ

ՏՃ. ՇՈՒՊԱԹ

13 1 ՇԲ. Հ. ՍՐԲՅՆ ԳՐԻԳՐԻ Կ Գ Գ

Աստուածաբանին:
ՍԱ. ԲԱ. ԺԱ. 13. Ր. 22:
Փոթորիկ եւ անձրեւ:

14 2 ԻԿԻՐ. Հ. Գ. ՂԿՆԻ ՍՐ- Ը Գ Կ

նքնագան, և Բարեկեն-
դան առաջադրաց:
Յ. Տեառնաբար, և
Տեառն. որ է յիսկ
ընկերանց Էկեղեցուանց
պարտանց հարսան Էւ-
րոսի:

15 3 ԲՆ. Հ. Ա. ՕՐ ՊԱՏՅՈՅ Ա Գ Կ Կ

16 4 ԳՆ. Հ. Բ. ՕՐ ՊՏՅ. ԱՌԱՋ: Ը Գ Կ Կ

17 5 ԴՆ. Հ. Գ. ՕՐ ՊՏՅ. ԱՌԱՋ: Ը Գ Կ Կ

18 6 ԵՆ. Հ. Դ. ՕՐ ՊՏՅ. ԱՌԱՋ: Ը Գ Կ Կ

19 7 ԱԷՐ. Հ. Ե. ՕՐ ՊԱՏՅՈՅ Ը Գ Կ Կ

20 8 ՇԲ. Հ. ՍՐԲՅՆ ՍԱՐԳՍԻ Ը Գ Կ Կ

ՅԸՆ՝ Յ՝ Երևոյ թեոքո-
րոսոյ վարդապետ Լ. Գ. Զին-
բայ եղևիտցի :

Ը Լ. Բ. շս. ժմ. 16. ր. 39.

Պարզ եւ ցուրտ :

21 9 Թ ԿԻՐ. Հ. Դ. զԿՆԻ ԾՐ- 10 1-Կ
նընդեան : Հարանի : Յ՝
Ա՝--ա՛ : որդի :

22 10 ԲԸ. Հ. Սրբոց Աստվանց 17 1-Ա
զօրավարացն : Յ՝. Դ-
բարեգործի Կանանցն :

23 11 ԳԸ. Հ. Սրբոց Սուքիա- 17 1-Գ
սանց վկայեցն : Տօմ. Մե-
հեկի :

24 12 ԴԸ. Հ. ՊաՏՔ. Լ. Դ. Մ- 18 1-1
որմեայ արանիցն :

25 13 ԵԸ. Հ. Սրբոց Ասկանց 19 1-1
քահանայից :

26 14 Ուր. Թ Հ. ՊաՏՔ. և Տե- 19 1-Բ
առնընդառաջ Ա. Ներ-
հան : Տճ. ճեթի թանկ պե-
տ : Օր. Կանկեր վերս-
կեան արեւուն է զարո :

27 15 ԾԲ. Հ. Սրբոց Խոսա- 19 1-Բ
կայ պարթևի հայոց
հայրապետին : Յ՝. Թե-
ւորի Մեծերց :

28 16 Թ ԿԻՐ. Հ. Ե. զԿՆԻ ԾՐ- 19 1-Բ
նընդեան : Հարանի :

Ը ՎԸ. ԲԱ. ժմ. 18. ր. 2:
Փոփոխական օր :

1 17 ԲԸ. Հ. Սրբոց Մարկոսի 19 1-Բ
եպիսկոպոսին , Պիանի
քահանային , Կիւրղի և
Բեհիամիսի սարկաւա-
զացն , և Սրբոց վկա-
յիցն՝ Աբղիմեոսի , Որ-
միզանայ , և Սայենի :
Յ՝. Ս--ա՛ւորի է յայ-
տեանի , որ էր Մարտի
Լ. Դ. Մարտ :

2 18 ԳԸ. Հ. Սրբոց Ղեւոնդ- 19 1-Բ
եանց քահանայից :

3 19 ԴԸ. Հ. ՊաՏՔ. 19 1-Բ

4 20 ԵԸ. Թ Հ. Սրբոց Վարդա- 19 1-Բ
նանց զօրավարաց հա-
զար և երեսուն և վեց
վկայեցն , որոց և յիշա-
տակ է Մեռելոց :

5 21 Ուր. Հ. ՊաՏՔ. Տճ. ճեթ- 19 1-Բ
ի թիւսն փեթեթորոյ . որ
եղանկայ վերսկեան արե-
ւուն է հուն :

6 22 ԾԲ. Հ. Կոստանդնու- 19 1-Բ

պօլոյ Սուրբ Ժողովոյն,
հարկեր յառև հայրա-
պետացն :

7 23 Բկիր. Հ. Բուռն Բարե- 59 151
կենդան : Եւս Յ՞. Լ. Ե.
Թովոյի Ահաբնացոյն :

8 24 Բշ. Հ. Ա. օր մեծ պճց- 5. 155
Յ՞. Գեորգիոս Երևան-
կոյնի տէր : Հր. Արար :

⊙ Ծն. շն. ծմ. 5. ր. 32:
Հոգսուծք եւ անձրեւ ք :

9 25 Գշ. Հ. Բ. օր մեծ պճց : 1 157
Տ՞. Սեփեհ եւ եկեղի տե-
րեւ - զեւ. Պարտաւոյ
քարտ, որ տեղե ինն տե-
ւ - ի զեղ :

Հիւսիս հարկաւորաց :

10 26 Գշ. Հ. Գ. օր մեծ պճց : 5 156
11 27 Եշ. Հ. Գ. օր մեծ պճց : 4 150
12 28 Ուր. Հ. Ե. օր մեծ պճց : 2 157

Մ Ա Ր Տ

51 ՕՐ

Տ՞. ՄԱՐՏ

13 1 Եբ. Հ. 2. օր մեծ պճց, 0 159
Է Սրբոյն Թեոդորոսի
գորավարին : Եւս Յ՞.

14 2 Բկիր. Հ. Բ. ֆառաւս 7 158
Նորդաց պաճոց՞ Հր. շոյ
Էւս Երևանի Մեծերի :

ՊԱ. քն. ծմ. 19. ր. 47:
Ամլաման եւ ցմ. քն :

15 3 Բշ. Հ. Բ. օր մեծ պճց : 5 159
16 4 Գշ. Հ. Բ. օր մեծ պճց : 1 150
Տ՞. Ահաբնացոյն տեղեւ - զեւ :

Էրզ քարտի Պարտաւոյ :

17 5 Գշ. Հ. Գ. օր մեծ պճց : 9 151
18 6 Եշ. Հ. Ժ. օր մեծ պճց : 10 155
Հր. Մոյ Էւս Երևանի :

19 7 Ուր. Հ. Ժ. օր մեծ պճց : 11 157
Լ. Ե. Երևանի Ս. Երան-
ձեհի :

20 8

ՇԲ. Հ. ԺԳ. օր մեծ պահոց, և կիւրղի երուսաղեմայ հայրապետին, և միւս կիւրղի եպիսկոպոսին և մօրն Աննա. յի: Տճ. Ատէր էմանուէլ. Արքայապետաց երկուրդի հասն յերան:

15 152

Թի խոյն. ժմ. 25. ր. 20: Տճ. Պաւլոսի Համեղ:

21 0

Ի կիր. Հ. Գ. Քառասունորդաց պահոց, Անապահին: Յայտ. Արեգ: Յճ. Քառասուն հինգ, և Գրեգորի (Փարսի) Կարգապետ Թեոփիլակտոս: ԼԳ. Մարգարէի և Քրիստոսի Արքայ: ՀԳ. Փարսի. Տեղ յառաջիկայ երկուրդ Կարգապետ և հասարակ է լինի զի և Քիւր հասար: Տճ. Ինքուր թեփի: Պարտա Ներսէսայսինն ինք օր արտալուն:

15 150

22 10

ԲԶ. Հ. ԺԵ. օր մեծ պահոց: ՀԳ. Բ. օր Փարսիին:

15 157

23 11

Թեոփիլակտոսի ժմ. 7 ր. 35: Փոփոխական առաքիլ:

15 154

25 11

ԳԶ. Հ. ԺԶ. օր մեծ պահոց:

15 154

24 12

ԻԶ. Հ. ԺԷ. օր մեծ պահոց:

17 158

25 15

ՆԶ. Հ. ԺԸ. օր մեծ պահոց: Տճ: Արեգ: ԼԳ. Արեգ:

17 159

26 14

Ուր. Հ. ԺԹ. օր մեծ պահոց:

18 152

27 15

ՇԲ. Հ. Ի. օր մեծ պահոց, և Սրբոյն Յովհաննու երուսաղեմայ հայրապետին և Յովհաննու օմնեղեցոյն, Յովհաննու որոտնեղեցոյն, և Գրիգորի տաթևացոյն: ՀԳ. Արեգ. օր է Գարունահար:

19 151

28 10

Ի կիր. Հ. Գ. Քառասունորդաց պահոց: Տեփիլակտոսի: Ա. Աւելիաց: Յճ. երկուրդ Կարգապետ և հասարակ է լինի զի և Քիւր հասար: Տճ. Ինքուր թեփի: Պարտա Ներսէսայսինն ինք օր արտալուն:

15 155

29 17

ԲԶ. Հ. ԻԲ. օր մեծ պահոց:

15 155

30 18

ԳԶ. Հ. ԻԳ. օր մեծ պահոց: ՅՎԶ. քո. ժմ. 13. ր. 3: Խառնակ եւ ցուրտ:

15 152

31 10

ԻԶ. Հ. ԻԴ. օր մեծ պահոց: Մեղի:

15 150

Լ 0	ՄԱՐՏ	Տ	Գ
1 30	ԵՂ. Հ. ԻԻ. օր մեծ պէց:	52	117
	Լ Դ. Արեւ:		
2 21	Ուր. Հ. ԻԶ. օր մեծ պա-	50	117
	հոց: Ա. Ծամն, և տա-		
	րեմնւա 260 թուական:		
3 22	ՇԲ. Հ. ԻԿ. օր մեծ պէց:	57	121
	և Սրբոց Բառասանից		
	մանկանցն որք և Սե-		
	բաստիս կատարեցան:		
4 25	ՔԿԻԲ. Հ. Ի. Բառաս-	57	129
	նորդաց պահոց: Գոր-		
	որեւ: Յ. Թեւան: որ		
	կարեւոր է Գլխոց:		
5 24	ԲԶ. Հ. ԻԹ. օր մեծ պէց:	58	100
	Լ Դ. Միեռեմիա և Երեմիա:		
6 25	ԳԶ. Հ. Լ. օր մեծ պէց:	59	101
	Յ. Արեւ: Հ. Երե-		
	ւան, որ է արեւի և Ե-		
	րեւ Արեւոյն: Գլխոց:		
	©ՄԻ. Զարկական շոք:		
	նի ի ծմ. 13. ր. 59:		
	Անձրեւացիս տ. ուր:		
7 26	ԴԶ. Հ. ԼԱ. օր մեծ պէց:	1	105
	Յ. Որեւորեւ: Գլխոց:		
	Գլխոց: Տ. Իե-		
	րեւ երեւ:		
8 27	ԵԶ. Հ. ԼԲ. օր մեծ պէց:	5	105

Լ 0	ՄԵՅԻՐ	Տ	Գ
9 28	Ուր. Հ. ԼԳ. օր մեծ պէց:	5	102
	Յ. Արեւ: Արեւ: Գլխոց:		
10 29	ՇԲ. Հ. ԼԴ. օր մեծ պէց:	2	100
	Եւ Սրբոց Գրիգորի		
	Լուսաւորչին մուտն ի		
	վերապն:		
11 30	ՔԿԻԲ. Հ. Զ. Բառաս-	0	107
	նորդաց պահոց: Գա-		
	լրատեան: Յ. Մե-		
	մա Իրեւորեւ:		
12 31	ԲԶ. Հ. ԼԶ. օր մեծ պէց:	7	107

ԱՊՐԻԼ

50 ՕՐ

Տ. ԵՄԱՆ

13 1	ԳԶ. Հ. ԼԷ. օր մեծ պէց:	7	108
	ՇԱ. ր. ծմ. 3. ր. 53:		
	Խառնակ օր:		
14 2	ԴԶ. Հ. ԼԸ. օր մեծ պէց:	8	109
15 3	ԵԶ. Հ. ԼԹ. օր մեծ պէց:	9	170

Լ 0 ԱՊՐԻԼ Տ/Գ.

- 10 4 Ուր. Շ. Խ. օր մեծ պհց: 10 171
 - 17 5 Շը. Շ. Յիշատակ Յա- 11 175
րութեանն Ղազարու:
 - 18 6 Իկիր. Շ. Մարկազարդ: 15 175
Եւս Յ. Տժ. Մեկա-տ:
 - 19 7 Աւագ Բշ. Ք. Շ. Աւե- 15 172
տունն:
 - 20 8 Աւագ Գշ. Շ. Յիշատակ 12 170
տանն կուսանաց, Յայ-
սըմ. Ահեկան, Հր. Գ-
տ. ար է Խմուրբարդ Գ-
րու զ-նն օր:
- Յի Յու. շն. ժմ. 15. ր. 52:
Տճ. Պու. բծի Սե. ջիր:
ՅԱւագ. Լր. Լո. ի ժմ.
25. ր. 18: Ամդամած օր:
- 21 9 Աւագ Դշ. Հր. Բ. օր 10 177
Պ-տիէն:
 - 22 10 Աւագ Եշ. Ք. Շ. Տօն Ա- 17 177
մեկասորբ Հազորդու-
թեանն և յիշատակ Ու-
նալուային:
 - 23 11 Աւագ Աւր. Շ. Յիշա- 17 178
տակ չարչարանաց, Խա-
չեխութեան, և Թաղ-
ման Տեառն մերց Յե-
տուսի Գրեհաստի: Լ. ր.

Լ 0 ԲԵՊԻԼ ԵՎՎԵԼ Տ/Գ.

- 24 12 Աւագ Շր. Շ. Ճըագա- 11 179
լոյց Չատկի: Ուր-ց Լն-
-մե-տէ: Ե Երեմի-նն: Տօժ
Ահեկան: Ը-տ հին արե-րէն
-յար է արե-ր Խոսե-ր-անէն:
- 25 13 Իկիր. Շ. ՉԱՏԿ: Եւս 19 177
Յ. Շ. Ուտիբ է մին-
չեւ ց Համբարձունն. իսկ
Յունաց, մինչեւ ցնոր
կերակէ: Լ. ր. Մ-րէ-տէ
-տ-տարուլին, Եւ-նէն է
է Բ-ի օր -մե-յուն է Երեմի-
նն:
- 26 14 Բշ. Ք. Շ. Բ. օր Չատկի, 50 177
որոց Է օր Մեռելոց:
Անկաստեղ: Հէտ. օր Պ-
տիէն: Տժ. Չարբ զ-ն-
ր-ուն-ուց:
- 27 15 Գշ. Ք. Շ. Գ. օր Չատկի 51 175
Հր. Բ. օր Պ-տիէն:
- 28 16 Դշ. Շ. Դ. օր Չատկի: 55 175
- 29 17 Եշ. Շ. Ե. օր Չատկի: 57 172
Խ. քաղաքս ինչ և ի գիւ-
ղորէս տօն վանն Ար-
տաբէից:
ԵՎԸ. րն. ժմ. 1. ր. 34:

Լ 0	ԱՊՐԻԼ	Տ Խ
	Պարզ եւ ցուրտ :	
30 18	Ուրբ. Հ. Զ. օր Չափկի : Յ՞. Տե՛ Պարզ արարչի :	Բ 170
1 19	Շբ. Հ. Ե. օր Չափկի : Ե զխաճառն Յովհանն նաւ Մկրտչին. Լր. Մարտի նի, Ե քննարկելոյն զՅովհաննի Ե Յովհաննի :	Բ 0 171
2 20	Քչիւր. Հ. Նոր կիւրակի : Ե Ը. օր Չափկի : Ա. Արամի Յ՞. Թովմայի արարչի : Հր. Մարտի նի արարչի Յովհաննի :	Բ 7 172
3 21	Բշ. Հ. Թ. օր Յինանց : Լր. Գիւր Խու :	Բ 7 173
4 22	Գշ. Հ. Ժ. օր Յինանց :	Բ 8 174
5 23	Դշ. Հ. ԺԱ. օր Յինանց : Յ՞. Մարտի Գեորգի : Տ՞. Խաչիկի :	Բ 9 1
	Յ՞Մի. ջու. ժմ. 21. ր. 7 : Պայծառ աւուրք :	
6 24	Եշ. Հ. ԺԲ. օր Յինանց : Լր. Հարգելոյն Տ՞. Բե նի Ե շր. Խու :	Բ 1 9
7 25	Ուրբ. Հ. ԺԳ. օր Յինանց : Յ՞. Մարտի Ե շր. Խու :	Բ 2 9
8 26	Շբ. Հ. ԺԴ. օր Յինանց :	Բ 3 2

Լ 0	ԲԵՊԻԼ ԱԽԸՐ	Տ Խ
9 27	Քչիւր. Հ. Աշխարհա- մասրան կիւրակի : Կա- նանչ կիւրակի : Յ՞. Խ- աչիկի Խու :	Բ 2 0
10 28	Բշ. Հ. ԺԸ. օր Յինանց :	Բ 3 2
11 29	Գշ. Հ. ԺԵ. օր Յինանց :	Բ 4 3
12 30	Դշ. Հ. ԺԸ. օր Յինանց : ՅԱ. րո. ժմ. 15. ր. 46 : Ախորժեցի աւուրք :	Բ 5 4

ՄԱՅԻՍ

Յ 1 ՕՐ

Տ՞. ՄԱՅՐՍ

13 1	Եշ. Հ. ԺԹ. օր Յինանց :	Բ 6 4
14 2	Ուրբ. Հ. Խ. օր Յինանց : Յ՞. Գիւր Խու արարչի Մարտի նի արարչի Յովհաննի :	Բ 7 4
15 3	Շբ. Հ. ԽԱ. օր Յինանց :	Բ 8 4
16 4	Քչիւր. Հ. Չորրորդ կիւ- րակի : Կարմիր կիւրա- կի : Լր. Հարգելոյն Մարտի նի արարչի Յովհաննի :	Բ 9 4

Լ	Օ	ՄԱՅԻՍ	Տ	Խ
		Հր. Եւք զան ի հոգւոն հեղեայ և գերութեան քա- ղանի:		
17	5	ԲԶ. Հ. ԻԳ. օր Յինանց:	15	15
18	6	ԳԶ. Հ. ԻԳ. օր Յինանց: Տճ. Գորգի գլխի:	15	12
19	7	ԴԶ. Հ. ԻԻ. օր Յինանց: Յ*. Կեդեմիտի: Հր. Բ. Խոտորան:	12	10
20	8	ԵԶ. Հ. ԻԶ. օր Յինանց: Յայսմ. Մարերի: Յ*. Յակնան արարանի: ՅԼր. շս. ժմ. 14. ր. 31: Պարգեւ մերթ մնարեւ:	10	17
21	9	Ուր. Հ. ԻԵ. օր Յինանց: ՅԵրկաւորն ժմ. 18 ր. 43: Տճ. Պարթի ճեղքս:	17	17
22	10	ՇԸ. Հ. ԻԸ. օր Յինանց:	17	18
23	11	ՔԿԻԲ. Հ. Հինգերորդ Կերակէ: Տօն Երեւման Խաչին: Յ*. Յեւրոտի Ս- խորացոյ արարի: Լր. Տն Արեւոտի Երրորդութեան	18	19
24	12	ԲԶ. Հ. Լ. օր Յինանց: Տօմ. Մարերի:	19	12
25	13	ԳԶ. Հ. ԼԱ. օր Յինանց:	19	11
26	14	ԴԶ. Հ. ԼԲ. օր Յինանց:	11	11

Լ	Օ	ԲԵՊԻԼ ԱԽԸՐ	Տ	Խ
27	15	ԵԶ. Հ. ԼԳ. օր Յինանց: Լր. Տն Իրգրոյ Ս- չորտութեան: Կեւ Բ- նոր:	11	11
28	16	Ուր. Հ. ԼԴ. օր Յինանց: ՅՎր. քն. ժմ. 12. ր. 42: Պայծառ աւարք:	11	12
29	17	ՇԸ. Հ. ԼԵ. օր Յինանց:	12	10
30	18	ՔԿԻԲ. Հ. Վեցերորդ Կերակէ: Յ*. Յեւրոտի Իրի:	10	17
31	19	ԲԶ. Հ. ԼԶ. օր Յինանց:	17	17
1	20	ԳԶ. Հ. ԼԸ. օր Յինանց: Ա. Շրաթ: Լր. Յանի:	17	18
2	21	ԴԶ. Հ. ԼԹ. օր Յինանց: Յ*. Կորտիտի և Հե- լիի:	18	19
3	22	ԵԶ. Ք. Հ. ՀԱՄԱՐՁՈՒՄԻ ՔԸ- ՐԻՍՏՈՍԻ. Խ. օր Յինանց: Եւ Յ*. Վիճի:	18	10
4	23	Ուր. Հ. Պահք: ԽԱ. օր Յինանց: Լր. Տն արդի Յեւրոտի: Հր. Սիւնի: ՅՄն. շս. ժմ. 5. ր. 41: Սխորճէլի աւարք:	10	11
5	24	ՇԸ. Հ. ԽԲ. օր Յինանց: Երաստեղ: Տճ. ճեմակ	11	11

Լ 0

ՄԱՅԻՍ

Տ Խ

	ԷԷԷԷ:		
6	25	ՔԼԻՐ. Հ. Եօթներորդ կերակէ: Բ. Մաղկա- զարդ:	5 55
7	26	ԲԶ. Հ. ԽԳ. օր Յինանց:	5 52
8	27	ԳԶ. Հ. ԽԵ. օր Յինանց:	2 50
9	28	ԴԶ. Հ. ՊաՏք ԽԶ. օր Յինանց: ՀԵ. Ս--ԷԷ, Է- դէրդէ--դէ: կէ-Լ Պ-յր-մը:	0 57
10	29	ԵԶ. Հ. ԽԷ. օր Յինանց: Երկնային վիճակ. Էյի- շատակ վիճակաւ ընա- րութեան Մատաթիայ առարեւոյն: ՀԵ. Բ. Ե Պ-յր-մը:	7 57
11	30	Ուր. Հ. ՊաՏք: ԽԸ. օր Յինանց: ԼԴ. Բ--ն-Գ-յ --իւրջ:	7 58
		ՅԱռ. բռ. ծմ. 2. ր. 46: Պարզ եւ չեքմ:	
12	31	ՇԵ. Հ. ԽԹ. օր Յինանց:	8 58

Լ 0

Տ Խ

ՅՈՒՆԻՍ

50 ՕՐ

ՏՃ. ՆԱՐԵՐԱՆ

13	1	ՔԼԻՐ. Հ. Հողեղայուստ: Պէտեկհաստէ: Ե-- Գ. կէ-Լ րն-նմ-ը: Ե-- Լ Հ. Բարեկենդան Եղե- ական պահոց: ԼԴ. Ա- րանէ պարսպացոյն:	9 20
14	2	ԲԶ. Հ. Բ. օր Հող. և պաՏք: ԽԹ. Բ--ն-ց -- դի: Է յայտ Էթնէի:	10 21
15	3	ԳԶ. Հ. Գ. օր Հող. և պՏք:	11 25
16	4	ԴԶ. Հ. Դ. օր Հող. և պՏք:	12 25
17	5	ԵԶ. Հ. Ե. օր Հող. և պՏք:	13 22
18	6	Ուր. Հ. Զ. օր Հող. և պաՏք:	12 20
19	7	ՇԵ. Հ. Է. օր Հող: Յոյ- արմ: Մարգաց: Ե ԼԴ. շո: ծմ. 5. ր. 14: Պարզ եւ դայծառ:	10 27

Լ	Օ	ՅՈՒՆԻՍ	Տ	Խ
20	8	Իկիր. Հ. Ա. կիւրակէ Յարութեան, և յիշա- տակ Եղիայի մարգա- րէին: Յ. Բ-բիւնդան մատուց և Տն մտնայն դիւր: Ա. Պ-ով Հ-բ- նիւ միւ:	17	27
21	9	Բշ. Հ. Սրբոց կուսա- նացն Հռիփսիմեանց: Յ. Պ-ով մատուց և մարտ 20:	17	28
22	10	Գշ. Հ. Սրբոց կուսա- նացն Գոյիանեանց: Ամառնամուտ և ա- րեւադարձ խեցգետնի- Յերեկն սկսանի կար- ճանալ և գիշերն եր- կարիւ: Տ. Ինչպէս այ- գի. և ինչքն մարտ- իւն զորոն նեղութ: (Նիւ մատուցիւ):	18	29
		☉ Ի խեցգետնին ժ. 7 ր. 20: Տն. Պուրծի Սերիթան:		
25	11	Դշ. Հ. պհ. Տով. Մար- գաց:	19	30
24	12	Եշ. Հ. Սրբոցն Յովհան- նու. կարապետին, և	20	31

Լ	Օ	ՃԷՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ	Տ	Խ
		Աթանազիսեայ եպիս- կոսոսին: Լ. Բ. Են- Յ-է-ն-ն-ն-ն-ն-ն-ն-ն-ն-ն- Սիւրբ:		
25	13	Ուր. Հ. Պահ. Ք:	21	32
26	14	Շր. Հ. Սրբոցն Գրիգո- րի Լուսաւորչին երն ի վերապէն:	22	33
		Տ. Բ. բո. ժմ. 21. ր. 17: Ախորժեղի եցանակ:		
27	15	Իկիր. Հ. Բ. Տոն կա- թողիկէ եկեղեցւոյ Սրբոց Եջմիածնի: Հ- միւ:	23	34
28	16	Բշ. Հ. Սրբոց մանկան- ցքն Բեթլեհեմի, և Ակակիտիփկային, Մով- կիմոյ քահանային, և կողբատիտի զինաւո- րին:	24	35
29	17	Գշ. Հ. Սրբոց կուսա- նացն Նուենայ և Ման- կայ: Լ. Բ. Ա-մ-մ-մ-մ- Պ-ով և Պ-ով:	25	36
30	18	Դշ. Հ. պահ. Ք:	26	37
1	19	Եշ. Հ. Սրբոց եշխանացն Սահակայ և Յովսէփայ, և Սրբոց վկայիցն Սար-	27	38

Լ 0

ՅՈՒՆԻՍ

Տ Խ

գսի և Բագասի: Ա. Նա-
խայ: Լ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ.

2 20 Ուր. Հ. պահք: Լ. Գ. Գ. Գ. Գ.

Առաջին խորհուրդի Ս. Առաջին
ճանաչում:

3 21 Շք. Հ. Սրբոյ մեծին Գ. Գ.

Ներսիսի Հայոց հոյ-
րապետին, և Խաթայ
եպիսկոպոսին:

ՅԾն. շս. ժմ. 10. ր. 59:
Պարզ և և մերթ տնօրէն:

4 22 ԽԿիր. Հ. Գ. Բարեկեն. Կ. Գ.

դան Լուսաւորչի պա-
հոցն: Տ. ձեռնաւոր
Հ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ.

5 23 Բշ. Հ. Պահք: Սրբոցն Կ. Գ.

Եպիփանու Կիարաց-
ւոյն, Բարեկայ հոյրա-
պետին և երից աշա-
կերաց նորին: Յ.
Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ.

6 24 Գշ. Հ. Պահք: Կոստան. Կ. Գ.

դիանոսի թագաւորին
և մօր նորա Հեղինեայ:
Յ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ.

Լ 0

ՃԵՄԱԶԻԼ ԱԽԸՐ

Տ Խ

7 25 Իշ. Հ. Պահք: Զ. Գ.

8 2 Եշ. Հ. Պահք: Սրբոցն Կ. Գ.

Թէոփիանի զաղա-
տացւոյն, և Թալիկայ
բժշկին, և եօթն կու-
սանացն որք Յանկի-
րիա կատարեցան:

9 27 Ուր. Հ. Պահք: Կ. Գ.

10 28 Շք. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ.

Սրբոցն Գրեգորի Լու-
սաւորչին:

ՅԱն. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ.

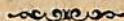
Պարզ և և շերմին:

11 29 ԽԿիր. Հ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ.

Յ. Առաջին խորհուրդի
և Պարզ:

12 30 Բշ. Հ. Սրբոց վկայիցն Կ. Գ.

Անտոնինոսի, Թէոփի-
լոսի, Անիբատի, և
Փոտինոսի: Յ. Առաջին
և Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ. Գ.

ՅՈՒԼԻՍ

ՅՆ ՕՐ

ՏՃ. ԹԿՄՈՒՉ

- 13 1 ԳՆ. Հ. Սրբոցն Դանիելի մարդարէին, և երկնց մանկանցն Սեդրաքայ, Միաքայ, և Աբեղնադովի: 10 4
- 14 2 ԴՆ. Հ. Պահք: Յ*. Գեորգիոս Սուրբ Առաքելացի: 11 11
- 15 3 ԵՆ. Հ. Սրբոց Թարգմանչացն Սահակայ և Մեսրոպայ: 12 12
- 16 4 Ուր. Հ. Պահք: Լ. Տ. Տ. Հարություն Սուրբ Առաքելացի: 13 13
- 17 5 Շք. Հ. Սրբոցն Տրդատայ Թադաւորին, և Աշխէն տիկնոջն, և Խոսրովիդիտայն: 14 14
- 18 6 Իկիր. Հ. Ե. Գիւլատար: 15 15

ժոյ Սուրբ Սատուածանի: Հարություն:

ՅԼր. շս. ժմ. 10. ր. 12:

Ջերմագին օր:

19 7 ԵՆ. Հ. Սրբոցն Կալիստոս 17 17

րատոսի, և քառասուն

և ինն վկայեցն,

Ղուկիանոսի քահանային:

Յայսմ. Հրոսից:

Յ. Սուրբ Կարոսի:

20 8 ԳՆ. Հ. Սրբոցն Ջաքարիայ մարդարէին, Լ. Տ. Մարգարէոս Կոնստանտինոս Կոնստանտինոս Սուրբ Կարոսի: 18 18

Սուրբ Կարոսի:

Սուրբ Կարոսի:

Սուրբ Կարոսի:

21 9 ԴՆ. Հ. Պահք: 19 19

22 10 ԵՆ. Հ. Սրբոցն Եղիսեի մարդարէին: Լ. Տ. Մարգարէոս Կոնստանտինոս Սուրբ Կարոսի: 20 20

Սուրբ Կարոսի:

Սուրբ Կարոսի:

23 11 Ուր. Հ. Պահք: Տոմ. Հրոսից: Յ*. Եղիսեի Կոնստանտինոս Սուրբ Կարոսի: 21 21

Սուրբ Կարոսի:

Սուրբ Կարոսի:

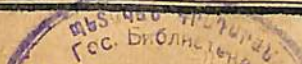
ՅՄարիւմն ժմ. 20. ր. 33:

ՏՃ. Պարծի Էնիս:

24 12 Շք. Հ. Սրբոց երկուսան առաքելոցն Քրիստոսի, և Սրբոցն Պողոս: 22 22

Սուրբ Կարոսի:

Սուրբ Կարոսի:

Լ 0		ՅՈՒԼԻՍ		Տ Խ	
		սի երեքասաներորդ առաքելոյն :			
25	13	Քկիբ. Հ. Չ. Բարեկեն- դան Վարդավառի պա- հոց : Լ. Ե. Բ. Գ. Դ. Ե. Զ. Է. Ը.	55	Ա5	
25	14	Բշ. Հ. Ս. օր պհց. Վար- Լ. Ե. Աննայի Ջր Ս. Գ. Զ. Ա. Գ. Զ. Է. Ը. Թ.	55	Ա5	
		Յ Վ Ջ. քա. ժժ. Յ. Բ. 1. Տօժագին առարք :			
27	15	Գշ. Հ. Բ. օր պհց. Վար:	55	Ա2	
28	16	Գշ. Հ. Գ. օր պհց. Վար:	50	Ա0	
29	17	Եշ. Հ. Դ. օր պհց. Վար: Յ*. Մ. Գ. Զ. Է. Ը. Թ. Լ. Ե. Ա. Գ. Զ. Է. Ը. Թ. Գ. Զ. Է. Ը. Թ. Վ. Գ. Զ. Է. Ը. Գ. Զ. Է. Ը. Թ. Վ. Գ. Զ. Է. Ը. Գ. Զ. Է. Ը. Թ. Վ. Գ. Զ. Է. Ը.	57	Ա7	
30	18	Ուր. Հ. Ե. օր պհց. Վար:	57	Ա7	
31	19	Շբ. Հ. Յիշատակ տա- պանակին հոյ, և Տօն Նորոյս Սուրբ եկեղեց- ւոյ : Նաևականք : Ս. Ղամար :	58	Ա8	
1	20	Քկիբ. Հ. ՎՍԾԿԱՎԱՌ : Բ. Ե. Զ. Է. Ը. Թ. Գ. Զ. Է. Ը. Թ.	59	Ա9	

Լ 0		ԲԻՃԵՊ		Տ Խ	
		Օ՜... :			
		ՅԾն. շա. ժժ. 19. Բ. 8 :			
		Անձրեւաքեր ջերմու- կիւն :			
2	21	Բշ. Ք Հ. Բ. օր Վար- Լ. Ե. Գ. Զ. Է. Ը. Թ. Ս. Գ. Զ. Է. Ը. Թ. Վ. Գ. Զ. Է. Ը.	58	Ա8	Գ.
3	22	Գշ. Հ. Գ. օր Վար:	58	Ա8	Գ.
4	25	Իշ. Հ. Պահք : Լ. Ե. Ս. Գ. Զ. Է. Ը. Թ. Վ. Գ. Զ. Է. Ը.	58	Ա8	Գ.
5	24	Եշ. Հ. Սրբոյն Եսայեայ մարգարէին : Տ*. Ա. Գ. Զ. Է. Ը. Թ. Վ. Գ. Զ. Է. Ը. Թ.	58	Ա8	Գ.
6	25	Ուր. Հ. Պահք : Յ*. Աննայի Ջր Ս. Ա. Գ. Զ. Է. Ը. Թ. Վ. Գ. Զ. Է. Ը. Թ.	58	Ա8	Գ.
7	26	Շբ. Հ. Սրբոյն Թագե- սոսի առաքելոյն : Յ*. Սանդիսայ կուսին : Յ*. Ս. Գ. Զ. Է. Ը. Թ. Վ. Գ. Զ. Է. Ը.	58	Ա8	Գ.
8	27	Քկիբ. Հ. Բ. զինի Վար: Հ. Գ. Զ. Է. Ը. Թ. Վ. Գ. Զ. Է. Ը. Թ. Վ. Գ. Զ. Է. Ը.	58	Ա8	Գ.
9	28	Բշ. Հ. Սրբոյն Կիպրի- անոսի եպիսկոպոսին , և քառասուն և հինգ	58	Ա8	Գ.

վկայեցն , և Սրբոց
կուսանացն Յուստի-
անեայ , Եւփիմեայ , և
Քրիստինեայ :

ՅԱ. բո. ծմ. 9. ր. 55:

Որոսաձայն անձրեւ :

10 29 ԳԶ. Հ. Սրբոցն Աթա 9 9A

նադինեայ եպիսկոպո-
սին , և տասն աշակեր-
տացն , և Տինգ վկա-
յեցն : Լ. Ե. Լ. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

11 30 ԻԶ. Հ. Պահ. Ե. Լ. Ե. 3. 10 9A

Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

12 31 ԵԶ. Հ. Սրբոց նախա 11 100

հարցն Ադամայ , Ս-
բէլի , Սեթայ , Ենով-
սայ , Ենովքայ , Եղի ,
Սէլքիսեղեկի , Աբ-
բահամու , Իսահակայ ,
Յակոբայ , Յովսէփայ ,
Մովսէսի , Ահարոնի ,
Եղիազարու , Յեսուայ ,
Սամուէլի , Սամիսոնի ,

Յեփթայեայ , Բարա-
կայ , Գեղէնի , և այ-
լոց Սրբոց նախահարցն :
Յ. Բ. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.
Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե. Ե.

ՕԳՈՍՏՈՍ

Յ 1 ՕՐ

ՅՃ. ԱՒՕՍՏՈՍ

13 1 Ուր. Հ. Պահ. Ե. Յ. 12 100

Սեղէն գահայ Սարգիստ-
անի :

14 2 Եբ. Հ. Սրբոց որդւոց 12 100

և թուանց Սրբոցն Գը-
րիգորի Լուսաւորչին ,
Արիտակիսի , Վրթա-
նիսի , Յուսիանն , Գրի-
գորիսի և Դանիէլի :

15 3 Եկիւր. Հ. Գ. Ղկնի Վար. 12 100

Լ. Ե. Վերգիստանի Սարգի-
ստանի :

Լ 0	ՕԳՈՍՏՈՍ	Տ Խ
16 4	ԲՆ. Հ. Սրբոց Մակարայեցւոցն Եղիազարութահասնային, և Շամունեայ, և Եօթն որդւոց նորին: ԼԷ. Ռոմէականացի:	10 102
17 5	ԳՆ. Հ. Սրբոց երկուսան մարգարէիցն Ովսեայ, Ամսուայ, Միքիայ, Յովելայ, Աբդիու, Նաուուսայ, Ամբակուսայ, Յովնանու, Սոփոնիայ, Անդեայ, Զաքարիայ, և Մաղաքիայ:	17 100
	Եւր. շս. ժմ. 7. ր. 42: Պարզ եւ ջերմ:	
18 6	ԴՆ. Հ. Պահ. ք: Յայտ. Աւելեաց: Յ. վերջւոյ:	17 107
19 7	ԵՆ. Հ. Սրբոցն Սոփիայ, և երկոց դասերացն Պատուսի, Ելիսի, և Աբապի:	18 107
20 8	Ուր. Հ. Պահ. ք:	19 108
21 9	ՇԸ. Հ. Եփեսոսի Սուրբ Ժողովոյն երկու հարիւր հայրապետացն:	5 109

Լ 0	ԲԷՃԻՊ	Տ Խ
22 10	Իկիր. Հ. Գ. զկնի վար, Բարեկենդան Սատուածածնի Պահոց: Տոմ. Աւելեաց:	5 110
23 11	ԲՆ. Հ. Ա. օր պհց. Աստ. Յայտ. Նաւատարդ:	55 111
24 12	ԳՆ. Հ. Բ. օր պհց. Աստ. ԼԷ. Բարեկենդանի տոն:	55 115
	Յի Կստն ծմ 5. ր. 52: Տճ Պուրծի Սիւմոյիւ ջի: Չվր. քն. ժմ. 9. ր. 2: Պոյժառ եւ ջերմ:	
25 13	ԴՆ. Հ. Գ. օր պհց. Աստ:	52 115
26 14	ԵՆ. Հ. Գ. օր պհց. Աստ:	50 112
27 15	Ուր. Հ. Ե. օր պհց. Աստ: Յ. վերջւոյ Սուրբ Աստուծոյն: Ըստ Եւր. շս. ժմ. 7. ր. 42: Պարզ եւ ջերմ: 1324	57 110
28 16	ՇԸ. Հ. Տոն Շողակաթի Սրբոց Էջմիածնի: Նաւակատիք: ԼԷ. Օգոստոսի տոն: Տճ. Սիւրբ Իսիդոր:	57 117
29 17	Իկիր. Հ. Վերստի Սուրբ	58 117

Լ 0	ՕԳՈՍՏՈՍ	S Խ
	Ս. ԱՍՏՈՒԱՅԱԿՆԻ : Լ Կ.	
	Գլխաւոր Յօդակներ Մե-	
	կարգի : (Բնական է թեւեթ-	
	րու է է Գործիքներ) :	
30 18	ԲԶ. Թ Զ. Բ. օր վ կր. ԳՅ 118	
	որոշ է օր Մեծեր : Ա.	
	Նապար : Լ Կ. Սրբո-	
	հայն Ուղղ :	
31 19	ԳԶ. Զ. Գ. օր վ կր. ԳՅ 119	
	⊙ Ծն. ըս. ծմ. Ե. Բ. 3 :	
	Պարզ եւ մերթ մեծքեւ :	
1 20	ԴԶ. Զ. ՊաՏ. Բ. օր վ կր. 1 150	
	Սրբաբար : Լ Կ. Սրբաբար :	
	Տ. Երկու : Զ. Երկու :	
2 21	ԵԶ. Զ. Ե. օր վ կր. 5 151	
3 22	Ուր. Զ. ՊաՏ. Բ. օր վ կր. 5 152	
4 23	ՆԲ. Զ. Ե. օր վ կր. Թ. 5 153	
	Թ. օր վ կր. :	
5 24	Քկիր. Զ. Բ. օր վ կր. 6 154	
6 25	ԲԶ. Զ. Թ. օր վ կր. 7 155	
7 26	ԳԶ. Զ. Յովակիմայ և Աննայի ծնողաց Սուրբ Աստուածածնի, և կա. նանցն իւղարկելից : 8 156	
8 27	ԴԶ. Զ. ՊաՏ. Բ. օր վ կր. Սրբաբար Սրբաբար : 8 157	
	Սրբաբար :	

Լ 0	ՇԱՊԱՆ	S Խ
	ՊԱ. Բ. ծմ. 4. Բ. 52 :	
9 28	Չուարթագիս աւուրբ : ԵԶ. Զ. Սրբոյն Երեմիայ մարգարեին : 9 158	
10 29	Ուր. Զ. ՊաՏ. Բ. 3* : 10 159	
	Գլխաւոր Յօդակներ Կ-	
	բարեբար, և ՊաՏ. : (Սր-	
	բարեբար վն սրբոյն) :	
11 30	ՆԲ. Զ. Սրբոյն Աւարթ- 11 150	
	լոցն Թովմայի, Յակո-	
	բայ, և Շմաւոնի :	
12 31	Քկիր. Զ. Գ. զկնի վ կր. 12 151	
	Գիւտ զօտոյ Սուրբ Աստուածածնին : Եւս	
	Թ. Զորակն : Լ Կ. Տ. Երկու Սրբոյն Աստու-	
	ածնի :	

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

50 ՕՐ

ՏՃ. ԻՅԼՈՒԼ

- 13 1 ԲԶ. Հ. Սրբոյն Ստեփաննոսի Ունեցւոյն, և Սրբոց զկայիցն Գոհարինեայ, Ծովիդոսի, Տուքիկոսի, և Ռատիկոսի : Յ*. Սէփօն Սէնթեյն և Էփէնց-իւն Դրեմար անց :
- 14 2 ԳԶ. Հ. Սրբոց Մարգարեցն Եղեկեկի, Եղբի, և Չաքարիա Տօրն Յովհաննու Մկրտչին : Լ. Դ. Խաչիւրց :
- 15 3 ԴԶ. Հ. Պահք. ՏՃ. Պերթ Էփօն :
 Ը Լ. Բ. ջս. ժմ. 20. ր. 20 :
 Հոցմային Էւ. դարց :

- 16 4 ԵԶ. Հ. Սրբոցն Յովհաննու Կարապետին, և Յովբայ արդարոյն :
- 17 5 Ուր. Հ. Պահք. : 17 137
- 18 6 ՇԲ. Հ. Նիկիոյ Սուրբ Ժողովչն Երեք Հարիւր Եւթ և տասն Հայրապետացն : Յ*. Սէփօն Էփէնց-իւն և Էփէնց-իւն Տն Էնն արդարեւ : 18 137
- 19 7 ԻԼԻՐ. Հ. Դ. զկնի վեր : 19 138
 Բարեկենդան Սուրբ Խաչի : Լ. Դ. Եփէնց-իւն :
- 20 8 ԲԶ. Ի. Ս. օր պչց. Խա : 20 139
 Ծնունդ Սուրբ Աստուածածնի և Յաննայէ : Եւս Յ*. (Սէնթեյն և Սէփօն) :
- 21 9 ԳԶ. Հ. Բ. օր պչց. Խա : 21 140
 Լ. Դ. Մարթիոսի արդարեւ :
- 22 10 ԴԶ. Հ. Գ. օր պչց. Խա : 22 141
 Յայտ. Հոսի :
 Եւ. Բ. ր. 15. ր. 00 :
 Պայծառ Խուրբ :
- 23 11 ԵԶ. Հ. Դ. օր պչց. Խա : 23 142

L 0

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

S Խ

Աշնանամուտ և հասարակած, և լինի տիւ և գիշեր հաւասար:

Տճ. Խճիդուի հարե՞ի. որ էն Անանայի նիւտ. և ինչն հասարակածն ընդ տեղոս (տեւ հարեւոս):

Յի Կշիւն ժմ. 25. ր. 6:

Տճ. Պուրճի Միցան:

24 12 Ուր. Հ. Ե. օր պէջ. Խա: 52 125

25 15 Եբ. Հ. Տօն եկեղեցւոյ ի նաւակատիս Սըբոյ Խաչին:

26 14 ԹԿիւր. Հ. ԽԱՉԿԵՐԱՅ: 57 120
Եւս Զ. Որոյ և ունի տար: Տօմ. Հառի:

27 15 Բշ. Թ Հ. Տօն Խաչի, 57 127
որոյ և որ Մեռեց:

28 16 Գշ. Հ. Տօն եկեղեցւոյ: 58 127

29 17 Դշ. Հ. Պէջ. Տօն Եկեղ. 59 128
Ա. Թիրոյ: Լ. Մեռեալ չի չիւր-իւրեւի:

Յ Մե. զս. ժմ. 20. ր. 10:

Հոցմային առուրբ:

30 18 Եշ. Հ. Տօն Եկեղ: Լ. 1 129
Տօն Սըբոյի Գրեհրէ Լուսարիսն է տեղոսն, և

L 0

ՐԱՄԱԶԱՆ

S Խ

Հրանէ՛տիւ շարարե՛րիս:

Տճ. Բամազան: Հր. Քրէ և արեւոս 5630 Բամազանի նոյն:

1 19 Ուր Հ. Տօն Խաչի պէջ: 5 10
Լ. շարարե՛րիս: Հր. Բ. որ Տարե՛րիս:

2 20 Եբ. Հ. Տօն Խաչի: Զ. 5 101
Եւարտե՛տի Մարտիրոսն: Լ. Պահապան հրեւրեւոյ:

3 21 ԹԿիւր. Հ. Բ. զկնի Խաչի: 5 105
Բարեկենդան վարապայ Խաչին: Լ. Տօն վարարե՛րիս: Հր. Երմէան սպանման Գրեհրեայ որոսոյ Առիւ՛տայ:

4 22 Բշ. Հ. Պաշք: Սըբոյն Մամեսայ, Փիլիկտիմնի, և Սիմէօնի սիւնակեցին: Լ. Քրանիսիոսի նիւրեւոյ:

5 23 Գշ. Հ. Պաշք: Սըբոյ կուսանացն Փեփրոնեայ և Մարիանեայ, և Շուշանայ դատեր մեծին վարդանայ: Զ. 7 102
Յարե՛տի Զովհաննու կու-

Լ 0	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	Տ Խ
	բարիքի :	
6 24	ԴՆ. Հ. Պահաբ: Թ*. Գե-տ պարիբի Ս-բե Ա-ր-ր- ճ-նի :	Վ 100
7 25	ԵՆ. Հ. Պահաբ: Սրբոց Հայրապետացն Բարա- ղամու , Անթիմոսի , և Երանոսի :	Λ 107
	ՅԱ. բն. ժմ. 25. ր. 50: Անդրեւային առւարթ :	
8 26	Ուր. Հ. Պահաբ: Թ*. Յովնանու Ա-ր-ր-ային :	Α 104
	Լ. Սրբ-հայն Պրիգիւյ:	
9 27	ՇԻ. Հ. Սրբոցն Գեոր- գայ զորավարին , Ա- գոկտոսի , և Ռամանո- սի Երզնցոցին : Հր. Քե- շ-ու . Տն + - - - - - ՚ն , որ է Չորոշ Պայրու . և է նոցա ճո՛ւ կ՛:	Վ 108
10 28	ՌԿԻՐ. Հ. Գ. զկնի խա- չի: Վարապայ Սուրբ Խաչ: Ա. Կիւրակէ Է Հարաթուց : Հ-ր-ուիտ :	Վ 109
11 29	ԲՆ. Հ. Սրբոցն Գաւթի Դիսեցւոյն , և Սրբոց Վկայիցն Ղամբեոսի և	Վ 110

Լ 0	ՐԱՄԱԶԱՆ	Տ Խ
	Ղամբեոսացոյն :	
12 30	ԴՆ. Հ. Սրբոցն Եւստա- փեոսի , և կնոջն Թեո- փիստեայ , և Երկուց որդւոցն , և Սրբոց կու- սանացն Երմանեայ և Նեքտարինեայ :	Վ 111
		
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ ՅԻ ՕՐ Յճ. ԹՇՐԵՆԻ ԷՎ.		
15 1	ԴՆ. Հ. Պահաբ: Լ. Սր. Եր- ր-ր-այ Բ-թ-ուրին :	Վ 115
14 2	ԵՆ. Հ. Սրբոց Իշխանա- ցըն Սահակայ և Հա- մազասպայ : Հր. Ս-ր- տէ . Տն + - - - - - ՚ն-րոց որ է Դ-է-ր Պ-յ-ու-՛ն էն էր :	Վ 116
15 3	Ուր. Հ. Պահաբ: Հր. Բ. ը + - - - - - ՚ն-րոց :	Վ 117
	ՅԼ. ԼԱ. ժմ. 7. ր. 58:	

Լ 0

ՀՈՎՏԵՄԲԵՐ

Տ Խ

- Խառնակ եղանակ :
- 16 4 ՇԲ. Հ. Սրբոց Եօթա- 17 170
նասուն և երկու աշա-
կերտացն Քրիստոսի :
- 17 5 ԶԿԻՐ. Հ. Գ. զկնի խա: 18 171
Բ. ԿԻԼՐ. Ի. շարածուց:
Հ-ր-ն-ի-:
- 18 6 ԲԶ. Հ. Սրբոցն Փոկասու- 19 177
հայրապետին, և Երա-
նոսի հետեւողին առա-
քելոց : Լ. Գ. Դ-ի-ն-ի-
Ա-ե-ր-ը-ն-ի-:
- 19 7 ԳԶ. Հ. Սրբոց Կուսա- 20 178
նացն Թեկղի, Վա-
ղառայ և Պեղեբայ :
- 20 8 ԴԶ. Հ. Պահգ: Հր. Ի. Ե. 21 179
Դ-ի-ն-ի-:
- 21 9 ԵԶ. Հ. Սրբոցն Պանդա- 22 182
լեոնի բժշկին, Երմոզ-
եայ քահանային, և
Եւպրաքեայ կուսին :
Լ. Գ. Ո-ր-ն-ի-ն-ի-: Հր.
Ը. Ե. Դ-ի-ն-ի-:
- ՔՎԳ. քն. ծմ. 21. ր. 32:
Ամդավար հոգմուսք :
- 22 10 ՈԼՐ. Հ. Պահգ: Յոյսմ: 23 188
Սահմի. Հր. Թ. Ե. Դ-ի-ն-ի-:

Լ 0

ՐԱՄԱԶԱՆ

Տ Խ

- Հ-ր-ն-ի-:
- 25 11 ՇԲ. Հ. Սրբոց Թարգ- 26 184
մանչաց վարդապետացն
Մեսրոպայ, Եղիշէի,
Մովսէսի քերթողին,
Դաւթի անյաղթ Փի-
լիսոփային, Գրեգորի
Նարեկացւոյն, Ներսե-
սի շարհապալոյն, և Ներ-
սեսի Լամբրոնացւոյն :
Լ. Գ. Ո-ր-ն-ի-ն-ի-: Հր-ն-ի-
Ի-դ-ի-ն-ի-:
- Օ ի Կարիճն. ծմ. 17. ր. 6:
ՏՃ. Պաւրճի Ագրիդ:
- 24 12 ԶԿԻՐ. Հ. Ե. զկնի խաչի: 25 188
Գ. ԿԻԼՐ. Ի. շարածուց:
Հ-ր-ն-ի-:
- 25 13 ԲԶ. Հ. Գիւտ նշխարաց 26 192
Սրբոցն Գրեգորի աղ-
ուանից կաթուղիկո-
սին, և Սրբոց հարցն
Թաթլայ, Վարոսի,
Թուամասալ, Աւառնի և
Կրօնիդեայ, և Եօթն
խոտաճարակացն որք
յիննակնեայ վանսն կա-
տարեցան :

Լ 0	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	Տ Խ
26 14	ԳԷ. Հ Սրբոց առաքելոցն Անանիայի, Մատաթիայ, Բառնարայ, Փիլիպպոսի, Յովհաննու, Շիղայի և Սիդուանոսի: Տօմ. Սահմի: ՏՃ. Գործք է: Է: Է:	ԿՄ 150
27 15	ԳԷ. Հ. Պահճք:	ԿԱ 157
28 16	ԵԶ. Հ. Սրբոցն Գիորնիսիոսի Արեսպադացւոյն, Տիմոթէոսի, և Տիտոսի: ԼԷ. Առեւելոյն Սիւնի և Յորդանի:	ԿԳ 157
29 17	Ուր. Հ. Պահճք: Ա. Դամայ: ՏՃ. Արեւիկէ: ԹԾն. շս. ծմ. 12. ր. 48: Հոցմուսք եւ անձրեւ ք:	Կ. 158
30 18	ՇԵ. Հ. Սրբոց Աւետարանացն Մատթէոսի, Մարկոսի, Դուկասու և Յովհաննու: ՏՃ. Շիւղու և Պորթի: ԿՐ. Խիւսիս:	Կ 158
31 19	ՔԿԻՐ. Հ. Զ. զկնի խաչի: Դ. Կիւր. Է. շարաթուց: Հորատիկ:	Կ 158
1 20	ԲԶ. Հ. Սրբոցն Ղուենկի	Կ 158

Լ 0	ՇԵՎՎԱԼ	Տ Խ
	անոսի Հարիւրագետին, և Յովսէփոյ Աստուածաճօրն, և Յովսէփոյ Արեմաթացւոյն, և բարեկամին Գրիստոսի՝ Լազարու, և քերթն նորա Մարիամու և Մարթայի: Յ՞. Մարտիրոսի: Տօմ. Ե Սիւրբոց: ԼԷ. Նոյնիքի: Ե Տօմ. Է: Է: Սրբոց:	
2 21	ԳԷ. Հ. Սրբոցն Թէոդոտոսի քահանային, և Զենոնի զինաւորին, և Մակարայ Եւրոկոսոյ, և Ռամեղայ: ԼԷ. Յիւրտի Կորնիլիոսի և Նիկիտայ:	Զ 158
3 22	ԳԷ. Հ. Պահճք:	Ծ 158
4 23	ԵԶ. Հ. Սրբոց Խարիթեանց. և Սրբոց վկայիցն Արտեմեոյ և Քրիստափորի, և Երկուց կանանցն Կալինիկեոյ և Ակիլիսիոսոյ:	Դ 158
5 24	Ուր. Հ. Պահճք:	Կ 158
6 25	ՇԵ. Հ. Սրբոց Երկուսան վարդապետացն	Լ 157

	1	ԲՆՆՆՆՆՆ :		
		ԸԼԻ. շս. ժմ. 18. ր. 57 :		
14	2	Հոգնոթառն անձրև : ՔԿԻՐ. Հ. Բ. զինի խաչի : Գ. ԿԻՐ. Ե. շարաթուց : Հ-բ-ն-ն-ն :	17	Ա
15	3	ԲՆ. Հ. Սրբոցն Սաե- փաննոսի Հոգնոթայ հայ- րապետին , և քահա- նայից , և սարկաւա- գաց , և ժողովրդոց :	17	Գ
16	4	ԳՆ. Հ. Սրբոցն Ակիփ- սիմեայ եպիսկոպոսին , և Յովսեփայ քահանա- յին , Այիթալայ սար- կաւազին , և Պրատոնի վկային :	18	Վ
17	5	ԴՆ. Հ. Պահք :	19	Ա
18	6	ԵՆ. Հ. Սրբոց հայրա- պետացն Մեարոփանո- սի , և Աղեքսանդրոսի , և Պողոսի խոստովանո- ղին , և Սրբոց նոսա- րացն Մարկիանոսի և Մարտիրոսի :	20	Բ
19	7	Ուր. Հ. Պահք :	21	Բ
20	8	ՇԲ. Հ. Սրբոց Հրեշտա-	22	Բ

		կապետացն Կարբեղի և Միքայելի և ամենայն երկնային զօրաց : Ե- Յ-ն-ն :		
		ՖՎ. ր. քս. ժմ. 9. ր. 20 :		
21	9	Խառնակուծի ն բողոց ՔԿԻՐ. Հ. Բ. զինի խաչի : Ե. ԿԻՐ. Ե. շարաթուց : Հ-բ-ն-ն : Յայրմ. Տրէ : Լ Դ Բ-ն-ն-ն Ս-բ-բ Ա-բ-ն-ն-ն-ն :	25	Բ
22	10	ԲՆ. Հ. Սրբոցն Մելիտո- սի Անտիոքայ եպիսկո- պոսին , և Մինասայ եգիպտացւոյն , և ժիւս Մելիտոսի եպիսկոպո- սին , Բուքա քահանա- յին , և Շինու սարկա- ւազին : Լ Դ. Զեյն-ն- ն-ն :	26	Բ
		ՅԱցեցնաւ. րն. ժմ. 22 ր. 14 :		
		Պուրծի Գալլիս :		
23	11	ԳՆ. Հ. Սրբոցն Գեմե- տրեայ վկային և Բա- սիլիսկոսի քահանային :	26	Բ
24	12	ԴՆ. Հ. Պահք. Յ. Յ-Է	27	Բ

հաննու սղբո՞ծին . Տօն է
Բեռքո՞ց :

25 13

ԵՂ. Հ. Սրբոցն Գուրբի-
ասայ, Սամոնասայ,
և Սքիբայ սարկաւա-
ղին, Ռամանոսի միայ-
նակեցին, մանկանն
խոստովանողի և Հիւ-
սիքոսի զինաւորին :
Տօմ. Տրէ. Յ*. Յ-վն-
նու ուրբերանին, և Յ-
բեկեքան Ենդրեանն Բը-
բեպոստ : Լ. Կ-տորին-
եայ խոսին :

ԿՄ 14

26 14

Ուր. Հ. Պահ.բ. : Յ*.
Փեկեղոստ խոսին :

ԿԸ 15

27 15

ՇԸ. Հ. Սրբոց աւարե-
լոցն Անդրէի և Փիլիպ-
պոսի : Յ. Սեղ. Բ. Կ-
նքեայ պահոց Ենդրեան
Գրեպոստ :

ԿԹ 16

28 16

ՔԼիիր. Հ. Ժ. զինի խաչի-
Բարեկենդան Յիսնա-
կաց պահոց : Ա. Համի-
րաց : Լ. Ա. Կե-ր-ի-
Գուրբեան, որ է սեղ. Բ.
Խաչոս պահոց Ենդրեան :

ՅՍն. շս. ժմ. Տ. ր. 17 :
Հոցմախառն անձրեւ. :

29 17

ԲՂ. Հ. Ա. օր պհց. Յիս-
Տ. Զեւ-տէ : Հր. Բ-ւ-
ն :

Կ 18

30 18

ԳՂ. Հ. Բ. օր պհց. Յիս-
Լ. Ա-ր-բեկ խոսին :

Կ 19

1 19

ԴՂ. Հ. Գ. օր պհց. Յիս-
Լ. Գե-ր-ե-թեթ, և Մ-
ր-հոց խոսին :

Կ 20

2 20

ԵՂ. Հ. Դ. օր պհց. Յիս-

Կ 21

3 21

Ուր. Ք. Հ. Ե. օր պհց. Յիս-
Բնծայունն Սուրբ Աստ-
ուածածնի ի տաճարն :
Ե- Յ* :

Կ 22

4 22

ՇԸ. Հ. Սրբոցն Գրիգո-
րի արանջիլազործին,
Նեկողայոսի Հայրապե-
տին, և միւռանայ Ե-
պիսկոպոսին :

Կ 23

5 23

ՔԼիիր. Հ. Ա. Յիս. Հ-ր-
նին : Ը-ն-ու-լ : Տ. Գ.
Ե-ր-ե-ր-ե-թեթ խոսին :

Կ 24

6 24

ԲՂ. Հ. Սրբոց կուսա-
նացն Յուլիանեայ և
Վասիլուհայ : Լ. Ա. Նե-
կողայոսի Հայրապետին, պալ-
պանին և խոսին :

Կ 25

Առ. Քն. Ժմ. 11. ր. 37.

Անձրեա արեք հոգմուսերք

7 25 ԳԶ. Հ. Սրբոյն Ղուկկի. 9 ԿԼ
անուի քահանային, և
Սրբոյն Տարադրասի,
Պրոբոսի, Անդրոնիկոսի,
Ռնեսիմեսոյ, և այլոց
աշակերտացն Սրբոյն
Պողոսի: Յ*. Նեւտրոնի
իւրի: Լ 7.

8 26 ԴԶ. Հ. Պահ.բ: Լ 7. ՅԵ. 10 ԿԿ
Նեւտրոնի Ստրոնի Ստրոնի
Յնի:

9 27 ԵԶ. Հ. Սրբոյն Կղեմոյ 11 ԿԿ
Հայրապետին, և Բագարատոյ,
Տոռոմենայ եպիսկոպոսին:

10 28 Ուր. Հ. Պահ.բ: 15 ԿԶ

11 29 ՆԲ. Հ. Սրբոց առարե. 15 ԿԾ
լոց և առաջին Լուսաւորչացն
Թադէոսի և Բարթոլղիմէոսի:

12 30 ԶԿԻՐ. Հ. Բ. Յիս. Հր. 12 ԿԷ
Նեւտրոնի: Յ*. Արտի: Նեւտրոնի
իւրի:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ՅԼ ՕՐ

ՏՃ. ԲԵԱՆՈՒՆԻ ԵՂՂԵԼ

13 1 ԲԶ. Հ. Սրբոյն Գենարիոսի
եպիսկոպոսին, և Մերկերիոսի
զինաւորին, և Սրբոյն Յակովկոյ
և Իրաւափառոյ: Լ 7. Լուսնի
իւրի:

ՅԼԸ. ՇԱ. Ժմ. 5. ր. 29. Խառնակ օր:

14 2 ԳԶ. Հ. Սրբոյն Կուռնեկիոսի
Հայրապետին, և Դմուտնի տղապետին
և Քրիստոսի, և Պողիկարպոսի
Հայրապետին Չմիւռնոյ, և Սրբոց
վկայիցն սրբ յարեւելս
կատարեցան:

15 3 ԴԶ. Հ. Պահ.բ: 17 ԿԹ

16 4 ԵԶ. Հ. Սրբոց Հարցն և 17 ԿՃ

գիտացուց Պողոսի,
 Պողոս, Մակարայ, Ե-
 ւազրի, Յովհաննու
 գրնեցույն, Յովհաննու
 կարճահասակին, Նե-
 դոսի, Արսենի, Սեփ-
 անու, Դանիէլի, Արա-
 պիսնի, Մակարիոսի,
 Պիմէնի, և այլոց Սըր-
 բոց հարց: Յ՞. Վ--
 ւ--ւ--ւ--ւ--ւ--ւ--ւ--ւ--ւ--

17 5 Աւր. Հ. Պահք: Յ՞. Հ. 19 21
 բժ՞ Ս--ւ--ւ--ւ--

18 6 ՇԲ. Հ. Սըրբոցն Նեկո-
 դայոսի Չիւղազոյ սրան
 չեբողործ հայրապե-
 տին: Ե-- Յ՞:

19 7 ԶԿԻՐ. Հ. Գ. Յիւս Բա-
 բեկենդան Սուրբ Յա-
 կոբայ տաշոց:

20 8 ԲՅ. Հ. Պահք: Սըրբոցն
 Մինասայ, Երմուզին-
 եայ, և Գրաբոսի, և
 կանաւոր աղքատացն
 Յովհաննու և Ալեքսի-
 անոսի:

ՅՎ. Ք. ք. ժ. 1. ր. 1:

Ձիւհորեք հոգմուեր:

21 9 ԳՅ. ՅԶ. Պահք: Յզու-
 թիւն Սուրբ Աստուա-
 ծածնի և Յաննայէ: Ե--
 Յ՞. Յայտ. Բարոց: Լ--
 Թ--ւ--ւ--ւ--ւ--ւ--ւ--

22 10 ԳՅ. Հ. Պահք: ԶԿ--
 իւր և Քիւրդի Ա--
 ձեպէ. յեբէ. ի--ւ--ւ--ւ--
 ի--ւ--ւ--ւ--ւ--ւ--ւ--
 Ս՞. Իւրապն լիւիւի, Իւ-
 եւիւիւ արդոյն, այնին-
 առին ք խառնու-
 շարց --ւ--ւ--ւ--ւ--ւ--
 բան, որ իւր Գործու:

ՅՅԱյնեցջիւ. ք. ժ. 6 ր. 50
 Տ՞. Պուրծի ձեռի:

23 11 ԵՅ. Հ. Պահք: Սըրբոցն
 Եւտարապիոսի, Օդ-
 ակնախոսի, Եւգենե-
 սի, Ալեքսանտրի, և
 Մարգարիոսի: Հ. Խ--
 ւ--ւ--ւ--ւ--ւ--ւ--ւ--
 բան:

24 12 Աւր. Հ. Պահք: Յ՞.
 Սըրբոցն Երմուզին:

25 13 ՇԲ. Հ. Սըրբոցն Յակոբայ

Լ 0	ԴԵԿՏԵՐԱՅԵՐ	Տ Գ
	<p>մճընայ հայրապետին , Մարուղէի ճգնաւորին . և Մելիտոսի կղիսկո- պոսին : Տօմ. Գաղոց : Լ. Երևան :</p>	
26 14	<p>ԶԿԻՐ. Հ. Գ. Յիս : Հ-ը- -նէ : Լ. Սրբի-նէն-նէ ն-նէ-նէ :</p>	ԿԱ 06
27 15	<p>ԲԶ. Հ. Սրբոց հայրա- պետացն իգնատիոսի , Ադդէի, և Մարութա- յի կղիսկոպոսին : Լ. Ե- -րևան-նէ Ա-ն-նէ-նէ :</p>	ԿԱ 01
28 16	<p>ԳԶ. Հ. Սրբոցն Թէոպոմ- պոս կղիսկոպոսին , և Թէոփլայ վկային , և չորից զինուորացն Յասո- սի, Եւսեբի, Եւաիբի և Բասիլիդէայ : Ա. Աբամ : Լ. Ս-ն-նէ-նէ Բե-ն-նէ-նէ : Հ. Թե-ն-նէ : ⊕ Մե. չո. ժմ. 2. Բ. 9 : Անճրեւ եւ ճիւն :</p>	Կ. 05
29 17	<p>ԴԶ. Հ. Պահ. Տ. Ջե- -նէ :</p>	Վ 05
30 18	<p>ԵԶ. Հ. Սրբոցն կուսա- նացն ինդոսի և Գով-</p>	Կ 02

Լ 0	ԶԻԼԶԻՃՃԷ	Տ Գ
	<p>նայի , և Գղերիկոսի քահանային , և երկուց բիւրոցն որք այրեցան յեկեղեցին Նիկոմի- դացւոց :</p>	
31 19	<p>Ուր. Հ. Պահ. Լ. Ս. Սե-ն-նէ-նէ-նէ Հ-ն-նէ-նէ հայ- -նէ-նէ :</p>	Կ 00
1 20	<p>ՇԲ. Հ. Նախավկայ և Անդրանիկ թագաւու- րին Հայոց Սրբոցն Աբ- գարու : Լ. Ե-ն-նէ-նէ և Երբե-ն-նէ 1876 Ե-ն-նէ-նէ, և Երբե-ն-նէ-նէ-նէ Տե- -նէ :</p>	Հ 07
2 21	<p>ԶԿԻՐ. Հ. Ե. Յիս : Հ-ը- -նէ :</p>	0 05
3 22	<p>ԲԶ. Հ. Սրբոցն Աբրա- համու և Խորենայ , և անարծաթ բժշկացն , կողմայի և Գամիանո- սի , և Աստուածատ- րայ վկային :</p>	Դ 08
4 23	<p>ԳԶ. Հ. Սրբոցն Գաւթի մարգարէին , և Յակո- բայ աւարեղցն :</p>	Կ 09
5 24	<p>ԴԶ. Հ. Պահ. Յ. ճե-</p>	Վ 7.

բո՛րոյն Մանրեան :

ՍԱ. ԲԱ. ՅՈՒ. Ի. Բ. 40:

Խառնակաւ թխեց օրոց

6 25 ԵՂ. Հ. Սրբոցն Ստե. 9 71

փաննոսի նախազկային

և առաջին Մարտիրո-

սին : Յ*. Մանրեայ Տեան

և սրբի է նոյն յինի է

4 Յանուարի : ԼԳ. Յարնու-

թիւն : ՏԶ. Արթիւ : ՀԲ.

Մովսէսն պարտեալ Սրբո-

ւորէի ի Սեբաստիանոսոց :

7 26 Աւր. Հ. Պահ. ք. Յ*. Բ. 10 75

օր Մանգեան : ՏԶ. Գար-

ուն Գործէ Հ Ի :

8 27 ՇԲ. Հ. Սրբոց առաքե- 11 75

լոցն Պետրոսի և Պողո-

սի : Յ*. Գ. Ի. Մանրեան :

և Յարնուարի նախազկային :

9 28 Իկիր. Հ. Զ. Յիս : 15 72

10 29 ԲՂ. Հ. Սրբոց Արդարացն 15 70

Արաման Յակոբայ ա-

ռաքելոյն , և Յովհան-

նու առաքարանչին :

Բարեկենդան Մանգե-

ան :

11 30 ԳՂ. Հ. Ա. օր Պահ. ՄԸ- 15 77

Նընգեան :

ՅԼԲ. ՇԱ. ՅՈՒ. 15. Բ. 25:

Ջիւնիսառն անձրեւ :

12 31 ԳՂ. Հ. Բ. օր պհց. ՄԸ- 10 77

Նընգեան :

ԱՂԻՍԱԿ ՇԱՐԺԱԿԱՆ ՄԱՍԱՆՑ
ԱԻՈՒՐ

ՅՈՒՆՎԱՐ

0	Ծ. Ա.	Կ. Օ.	Ե. Տ.
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
1	14.42	7.21	9.18
7	14.34	7.17	9.26
13	14.22	7.11	9.38
19	14. 8	7. 4	9.52
25	13.56	6.58	10. 4

ՓԵՏՐՈՒԱՐ

1	15.37	6.49	10.23
7	15.23	6.42	10.37
13	15. 9	6.34	10.51
19	12.53	6.26	11. 7
25	12.34	6.17	11.26

ՄԱՐՏ

1	12.22	6.11	11.58
7	12. 6	6. 5	11.54
13	11.51	5.56	12. 9
19	11.36	5.48	12.24
25	11.19	5.39	12.41

ԱՊՐԻԼ

0	Տ. Ա.	Կ. Օ.	Ե. Տ.
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
1	11.00	5.30	13.00
7	10.45	5.23	13.15
13	10.28	5.14	13.32
19	10.12	5. 6	13.48
25	9.58	4.59	14. 2

Մ Ա Յ Ի Ս

1	9.46	4.53	14.14
7	9.34	4.47	14.26
13	9.25	4.43	14.35
19	9.17	4.39	14.43
25	9.11	4.36	14.49

ՅՈՒՆԻՍ

1	9. 6	4.35	14.54
7	9. 4	4.32	14.56
13	9. 3	4.31	14.57
19	9. 7	4.33	14.53
25	9. 9	4.35	14.51

ԱՂԻՍԱԿ ՇԱՐԺԱԿԱՆ ՄԱՍԱՆՑ
ԱԻՈՒՐ

ՅՈՒԼԻՍ

0	Ծ. Ա.	Կ. Օ.	Ե. Տ.
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
1	9.15	4.37	14.45
7	9.22	4.41	14.38
13	9.31	4.45	14.29
19	9.43	4.51	14.17
25	9.56	4.57	14. 4

ՕԳՈՍՏՈՍ

1	10.12	5. 6	13.48
7	10.26	5.13	13.34
13	10.38	5.19	13.22
19	10.52	5.26	13. 8
25	11.12	5.36	12.48

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

1	11.33	5.46	12.27
7	11.51	5.56	12. 9
13	12. 7	6. 4	11.53
19	12.21	6.11	11.39
25	12.39	6.19	11.21

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

0	Ծ. Ա.	Կ. Օ.	Ե. Տ.
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
1	12.55	6.27	11. 5
7	13.19	6.39	10.41
13	13.31	6.46	10.29
19	13.42	6.51	10.18
25	13.56	6.58	10. 4

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

1	14.12	7. 6	9.48
7	14.24	7.12	9.36
13	14.36	7.18	9.24
19	14.44	7.22	9.16
25	14.50	7.25	9.10

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

1	14.54	7.27	9. 6
7	14.57	7.28	9. 3
13	14.57	7.28	9. 3
19	14.54	7.27	9. 6
25	14.51	7.25	9. 3

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

Յ. Ա. Ղ. Ա. Վ. Բ. Գ. Ա. Կ. Ա. Զ.

ՕՐԱՑՈՅՑԻ

1875

ԹՂԹԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Երեք տրամ ծանր եզոզ նամակներու համար 100 ժամը 80 փր. կը վճարուի. 100-200 ժամ 5 զրշ. 200 ժամէն աւելի հեռու տեղերու համար 6 զրշ. երեք տրամէն աւելի ծանր եզոզ նամակաց համար կէս գին աւելի կը վճարուի ըստ հեռաւորութեան : Երեսնց մէջ ուրիշ նիւթ պարունակող նամակաց համար պէտք է կրկին գին վճարել :

Մանդուկի մեծութեամբ
թերթերու համար Տաճկաստանի
ամեն կողմէ 5 փր. կը վը-
ճարուի : Տասն տրամ կշռող
թերթի համար պէտք է 10 փր.
վճարել . ութածալ տետրակներու
համար 20 փր .

Ճերմակ ստակ 1000 զրշ. ի
համար ժամը 12 փր. պէտք է
վճարել : Ոսկիի , պանդայի
թուղթի եւլն . համար ժամը 2
փր. կը վճարուի : Սիկուրթայի
դրուած որ եւ է նիւթի համար
1000 զրշ. ին ժամը 6 փր. կառ-
նուի :

~~~~~  
ՀԵՌԱԳԻՐ

Պարզ հեռագիր մը 20 բառե-  
րէ կը բաղկանայ . երբ հեռա-  
գիր մը 20 բառէն աւելի է պար-  
զին համար որոշեալ գնոյն կէ-  
սը բուն գնոյն վրայ կ'աւել-

ցուի : Պօլսոյ ամեն կողմէ պարզ  
հեռագիր մը 5 զրշ. գին ունի .  
մի եւ նոյն գաւառի ամեն կող-  
մէն միմեանց զրկուած հեռագ-  
րաց համար պէտք է 10 զրշ.  
վճարել : Երբ հեռագիրն սահ-  
մանէն անցնի յայնժամ պէտք  
է ըստ հեռաւորութեան վճարել  
15-70 զրշ. կամ 7 ֆրանքէն  
35 ֆրանք : Ասի հոս նշանակելն  
աւելորդ է , զի հեռագրատան  
մէջ պէտք եղած տեղեկութիւ-  
նը կը արուի հեռագիրն խրկե-  
լու համար հոն ներկայացողին :

~~~~~  
ՇՈԳԵՆԱԻՔ

Պօլիս—Աղէքսանդրիա .

Պօլիս , (Տարտանէլ , Միտիլ-
լի) Իզմիր , Սաքըղ , Ռատոս ,
Մէրսին , Իսկէնտէրուն , Լա-
թաքեա , Թարապուս , Պէյ-

րութ , Աքեւս , Եաֆա , Մայտա
եւ Աղէքսանդրիա . (Երկու շա-
բաթն անդամ մը) : Նոյնպէս
երկու շաբաթն անդամ մը նոյն
նաւամատոյցներն հանդիպելով
Աղէքսանդրիայէն Պօլիս կը վե-
րադառնայ շոգինաւը :

Պօլիս—Պաթոսմ .

Պօլիս , (Երէյլի) , Կնէպոլի ,
Սամսոն , Օրոտու , Կիրասոն , Տը-
րապիզոն եւ Պաթոսմ : (Շա-
բաթն անդամ մը) : Շոգինաւն
նոյն նաւամատոյցներն հանդի-
պելով շաբաթն անդամ մը Պա-
թոսմէն Պօլիս կը դառնայ :

Պօլիս—Իզրայէլ .

Պօլիս , Ալաոնա , Քէօսթէն-
ճէ , Սուլինա , Թուլչա , Կալաց
եւ Իպրայիլ : (Շաբաթն անդամ

մը) : Շոգինաւն նոյն նաւամա-
տոյցներն հանդիպելով շաբաթն
անդամ մը Իպրայիլէն Պօլիս կը
վերադառնայ :

Պօլիս—Սելանիկ .

Պօլիս , Կէլիպօլու , Տարաս-
նէլ , Իլիմեա , Քարաղաճ , Քա-
վալա եւ Սելանիկ :

Պօլիս—Թրիէսթ .

Պօլիս , Սիրա , Քօրֆու եւ
Թրիէսթ :

Պօլիս—Մարսիլեա .

Պօլիս , Տարասնէլ , Բիրէ ,
Մէսինա եւ Մարսիլեա : (Շա-
բաթն անդամ մը եւ նոյնպէս
դարձ) :

Պօլիս—Քանտիա ,

Պօլիս , Կէլիպօլու , Տարտա-
նէլ , Այվալըք , Միտիլլի , Տի-
քէլի , Իզմիր , Սագըզ , Հանեա ,
Բէսօ եւ Քանտիա :

Պօլիս—Ռօտտութօ .

Պօլիս , Սիլիւրի եւ Ռօտտութօ :

Պօլիս—Իզմիտ .

Պօլիս , Տարրճա , Գարամու-
սալ , Տէյիրմէնտէրէ եւ Իզմիտ :

Պօլիս—Պանտրրմա .

Պօլիս , (Մալթէփէ , Գարթալ ,
Բէնտիկ) Բէրէմէ եւ Պանտրրմա :

ԵՐԿԱԹՈՒՂՂԻ

ԵՒՐՈՊ . ԹՈՒՐԻՒՅՑ

Պօլիս—Էտիրնէ .

Կայարանք . — Պօլիս , Քում-
Քափու , Եէտի-Քուլէ , Մաքրի-
քէօյ , Սան-Սթէֆանօ , Քիւչիւք-
չէքմէճէ . Հատէմ-քէօյ , Չաթալ-
ճա , Քապաճա , Սինէքլի , Չէր-
քէզ-քէօյ , Չօրլու , Քէօքէքլի ,
Սէթլէր Չիֆլիք , Լիւլէ Պուրկազ ,
Պապա-էսքի , Բալլա-քէօյ , Ու-
զուն-քէօքրիւ , Քուլէլի Պուր-
կազ , Ուրլը եւ Էտիրնէ :

Էտիրնէ—Ֆիլիպէ—Սարէմ պէյ .

Կայարանք . — Էտիրնէ ,
Մուսթաֆա-փաշա , Հարմանլը ,
Թոնօլա-Սէմէնլի , Քայաճըք ,
Հասքէօյ , Եէնի-մահալլէ , Բա-
բազլը , Քաթուհիճա , Ֆիլիպէ ,

Թաթար-Պաղարճըք . Սարէմ-
պէյ :

Գուլէլի—Պուրկաղ—Տէտէ—Աղաճ .

Կայարանք , — Գուլէլի—
Պուրկաղ , Տէմօթէքա , Սուֆլի,
Պէտիկլի , Ֆէռէ , Տէտէ—աղաճ :

ԵՐԿԱԹՈՒՂՂԻ

ԱՄԻԱ Կ. ԹՈՒՐԻԹԻՈՅ

Պօլիս—Իզմիտ .

Հայտար բաշա , Քըզըլ թօր-
րաք , Էրէնքէօյ , Պօսթանճըք ,
Մալթէբէ , Գարթալ , Բէնալիք ,
Թուզլա . Կէպղէ , Լալիճէտէք ,
Հէրէքէ , Իզմիտ :

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՒՍ. ՀԱՅՔ

Գեր. Ներսէս Սրբազան վարժա-
պետեան , Պատրիարք համայն Լուս.
Հայոց ի Թիւրքիա . — Տեղապահ .
Արժ. Յովհաննէս Գազանոյ Մըկըր-
եան : — Գործակատար Աբրահամ
էֆէնտի Յրէնկեան : Կաթողիկոս Էջ-
միածնի Գէորգ Գ. Հայրապետ ամե-
նայն Լուս. Հայոց : — Պատրիարք Ե-
րուսաղեմոյ Գեր. Եսայի Արքեպիս-
կոպոս :

ԱԻԵՏ. ՀԱՅՔ

Վսեմ. Յակոբ էֆէնտի Մատթէոս-
եան , Աղգապետ համայն Բողոքակա-
նոց ի Թիւրքիա . — Աղգապետարան
ի Բարձրագոյն Գուս. — Տեղապահ
և Գործակատար Ստեփան էֆէնտի
Անտոնեան :

ՀՈՈՄ. ՀԱՅՔ

Գեր. Օհան Բիւրէլեան , Պատրիարք
համայն Հոմ. Հայոց ի Թիւրքիա :

ՅՈՑՆՔ

Գեր. Յովակիմ Արքեպիսկոպոս,
Պատրիարք համայն Յունաց ե թիւրքիս :

ՊՈՒԼԿԱՐՔ

Գեր. Անթիմոս Արքեպիսկոպոս Էկզարք համայն Պուլկարաց ե թիւրքիս :

ՀՐԷԱՅՔ

Գեր. Մօղէ Լէվի Տեղապահ — Բառուճապետ համայն Հրէից ե թիւրքիս :

ԹՈՒՐԳԻԱ

Կայսր ՍՈՒԼԹԱՆ ԱՊՏ-ԻԻԼ-ԱԶԻԶԻԱՆ
Ծն. 9 Փետ. 1850. ԳՏ. 25 Յնս. 1861
ժղ. 29 1/2 միլ. զօրք 750,000. նաւ 120 :

ՌՈՒՍԻԱ

Կայսր ԱԼԷՔՍԱՆԴՐՅ. Ծն. 17 Ապր.
1818. ԳՏ. 2 Մրտ. 1855. ժղ. 86 1/2
միլ. զօրք. 1,500,000. նաւ 150 :

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Կայսր ՎԻԼՀԷԼՄ Ա. Ծն. 22 Մրտ.
1797. ԳՏ. 2 Յնվ. 1861. ժղ. 41 1/2
միլ. զօրք. 420,000. նաւ 75 :

ԲՐԻՏԱՆԻԱ

Թագուհի ՎԻՔՏՕՐԻԱ Ծն. 24 Մայ.
1819. ԳՏ. 20 Յնս. 1857. ժղ. 51 3/4
միլ. զօրք. 595,000. նաւ 250 :

ԱՒՍԴՐԻԱ

Կայսր ՅՐԱՆԶ ԵՕԶԷՅԱ. Ծն. 18 Օգ.
1850. ԳՏ. 2 Դեկտ. 1848. ժղ. 56 1/2
միլ. զօրք. 550,000. նաւ 80 :

ԻՏԱԼԻԱ

Թագաւոր ՎԻՔՏՕՐ ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ.
Ծն. 14 Մրտ. 1820. ԳՏ. 17 Մրտ.
1861. ժղ. 26 3/4 միլ. զօրք. 200,000.
նաւ 65 :

ՀՈԼԱՆՏԱ

Թագաւոր ՎԻԼՀԷԼՄ .Գ Ծն. 19.
Փտբ. 1817. ԳՏ. 17 Մրտ. 1849. ժղ.
5 3/4 միլ. զօրք. 61,000. նաւ 110 :

ԲՈՐԹՈՒԿԱԼ

Թագաւոր ԼՈՒՏՎԻԿ Ա. Են. 51 Հոկ.
1858. Գ.Տ. 11 Նոյ. 1861. Ժղ. 4 1/4
միլ. զբ. 70,500. նաւ 45 :

ՇՎԷՏ-ՆՕՐՎԷԿ

Թագաւոր ՕՍԲԱՐ Բ. Են. 21 Յնվ.
1829. Գ.Տ. 18 Ապր. 1872. Ժղ. 6
միլ. զբ. 110,000. նաւ 100 :

ՍՊԱՆԻԱ

Նախագահ Հանրապետական, ՄԱ-
ՐԱԶԱԽՏ ՄԻՐԱՆՕ. Ժղ. 16 1/2 միլ. զբ.
80,000 . նաւ 125 :

ԳԱՂՂԻԱ

Նախագահ ՄԱԲ-ՄԱՀՈՆ ՄԱՐԱԶԱԽՏ
Գ.Տ. 24 Մայ. 1875. Ժղ. 56 միլ. զբ.
500,000 . նաւ 150 :

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆՔ

Նախագահ ԿՐԱՆԹ ՂՅՐԱՊԵՏ , Ժղ.
52. միլ. զբ. 2,000,000 , նաւ 18 :

ՊԷԼՃԻԳԱ

Թագաւոր ԼԷՕՔՕԼՏ Բ. Են. 9 Ապր.
1855. Գ.Տ. 10 Դկտ. 1865. Ժղ. 5
միլ. զբ. 98,000 :

ՀԷԼՎԷՏԻԱ

Նախագահ ՓԱՌԻԼ . Ժղ. 2 1/2 միլ.
զբ. 85,000 :

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Թագաւոր ԳԵՒՈՐԳ Ա. Են. 24 Դեկ.
1845. Գ.Տ. 6. Յնս. 1865. Ժղ. 1 1/2
միլ. զբ. 45,000 :

ՏԱՆԻՄԱՐԲ

Թագաւոր ԳՐԻՍԹԻԱՆ Թ. Են. 8
Ապր. 1818. Գ.Տ. 15 Նոյ. 1818. Ժղ.
1 3/4 միլ. զբ. 46,000 :

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Շահ ՆԱՍՐԷՏԻՆ . Ժղ. 5 1/2 միլ. :

ՊՐԱԶԻԼ

Կայսր ՏՅՆ ԲԷԹՐՈ Բ. ՄՆ. 2. Գ.ԵԿ.
1825. Գ.Տ. 7. Ա.ՊՐ. 1851. Ժ.Ղ. 8 միւլ

ՉԻՆ

Կայսր ԹՕՆ Կ-ՉԷ. Ժ.Ղ. 450 միւլ

ՃԱԲՈՆ

Ժողովուրդ 52 1/2 միւլեօն :

ԱՌՈՂՋԱԿԱՆ

Չմրան եւ գարնան եղանակին մարդս աւելի սննդեան եւ քնոյ կարօտ է քան թէ աարւոյ այլ եղանակաց մէջ :

Մերերն սննդեան կարօտութեան աւելի կը հանդուրժեն , քան թէ երիտասարդք . իսկ մանկունք բնաւ :

Չափազանց քուն եւ արթնութիւն — երկուքն ալ դէշ նշաններ են :

Անոնք որ երկարատեւ հի-

ւանդութենէ մը անցնելով նի-
հարացած են , պարտին զգու-
շութեամբ եւ նուազ առ նուազ
անանին :

Առողջ մարդ մը որ լաւ ա-
խորժակ ունի եւ անզօր է ,
գիտնալու է որ չափէն աւելի
կերակուրով ստամոքսը խան-
գարած է :

Անօթի փորանց աշխատե-
լու չէ :

Հիւանդութեան մէջ լաւ է
լոյժ՝ եւ ոչ կարծր , կերակուր-
ներով սնանիլ :

Նա որ մարմնոյ տարածէն

աւելի կերակուր կուտէ պիտի
հիւանդանայ :

Այն կերակուրը որ հիւանդը
ախորժանօք կուտէ , ֆեսս չի
տար :

Գեր մարդիկ աւելի յանկար-
ծամահ լինին քան նիհարք :

Շարժմամբ պատահած հի-
ւանդութիւնք հանգստեամբ կը
բուժին :

Սաբա կոչուած հիւանդու-
թիւնը երբեմն տարիքն առնե-
լով կամ կլիմայի փոփոխու-
թեամբ կը բուժի :

Եթէ կեանքդ չես ուզեր
դառնացնել հող եւ բարկու-
թիւն մտքէդ արտաքսէ :

Չափաւոր լեր խմելիքնե-
րուդ մէջ եւ ընթրիքդ առատ
չլլայ :

Կերակուրէն ետեւ շարժում
ըրէ , եւ ցերեկուան պահուն
բնաւ մի քնանար :

Կերակրոյ ատեն եթէ ջուր
խմուի նախ ստամոքսն եւ ա-
պա կերակուրը կը պաղի եւ
մարմինն ալ կը վնասուի :

Աչաց կը վնասեն արեգա-
կան ճառագայթք , կրակ , փո-
շի , հով , ոգելից ըմպելիք ,
մուխ , լալ , կծու կերակուրք
եւ գիշերներն անքուն անցնելն :

Ծննդեանց մեծագոյն մասը
արական սեռին կը վերաբերի ,
սակայն աւելի շատ են մեռնող
արք քան կանայք , այո՛ , ասի
արգանդէն կսկսի , զի աւելի
յաճախ մեռեալ մանչ կը ծնի
քան աղջիկ :

Պատերազմներէ եւ համա-
ճարակ ախտերու ըրած կոտո-
րածներէ ետեւ աւելի շատ
մարդիկ կը ծնին :

Ժողովրդեան մը բազմանա-
լուն պատճառներն են , բարե-

կարգ կառավարութիւնք, ծաւալում վաճառականութեան եւ արուեստից, բարեշէն բնակարանք եւ քաղաք, մաքրութիւն, սննդեան ընտրութիւն, ֆիզիքական եւ բարոյական աշխիւ դաստիարակութիւն եւ ամուսնութիւն, չափաւորութիւն, պատուաստ, բարեկարգ հիւանդանոցք, որբանոցք, բանտք, բժիշկներու, մանկաբարձից եւ դեղավաճառաց վրայ հսկողութիւն եւ համաճարակ ակտերու դէմ միջոցներ:

Այն վնասները որ զեղխութենէ յառաջ են եկած միայն ժուժկալութեամբ կրնան բուժիլ:

Մարդս օրը երեք անգամէն

աւելի ուտելու չէ, այս կանոնը բացառութեան տակ կը դրնեն տարիք, կլիմայ եւ պատահմունք:

Աղտեղութիւնը եւ անմաքրութիւնը բնաւ չկրնար արդարանալ, զի ուր որ ջուր կայ հոն ամեն մէկը կրնայ մաքուր ըլլալ:

Հիւանդութեանց մեծագոյն մասը անմաքրութենէ կը ծագի:

Մարմնոյ եւ տան մէջ բնակող զանազան միջատներն մաքրութեամբ կարտաքսուին, բնութեան նպատակն է զմեզ ա-

նոնցմէ կրած նեղութեանց մի-
ջոցաւ մաքրասիրութեան մղել:

Փտաղուցիչ եւ սաստիկ ջեր-
մերուն պատճառներուն մին
անմաքրութիւնն է, զի սովորա-
բար այն մարդկանց մէջ կսկսի
որք աղտեղի բնակարանաց մէջ
բնակին, անմաքուր օդ շնչեն,
ապառոզ կերակուր ուտեն եւ
պիղծ հանդերձներ հագնին:

Անմաքուր մարդիկ աղբի
նման չենք կրնար մեր շրջա-
նէն հեռացնել, ուստի անոնք
որ իրենց առողջութեան նա-
խանձախնդիր են պէտք է աղ-
տեղի անձանց եւ նոցա բնա-
կարանաց շրջանէն հեռանան:

ԾԱՂԻԿ ԵՒ ՀԱՐՍԱՆԻԹ

Շատ մարդիկ խորհելով թէ
ծաղկի եւ հարսանիթի հիւան-
դութիւններ դեղերու միջոցաւ
չեն բժշկուիր, աս ախտերուն
համար բժիշկներու չեն դիմեր:
Բայց որովհետեւ այս ախտե-
րուն հետ երբեմն ուրիշ հի-
ւանդութիւններ ալ խառն կ'ըլ-
լան, սաոնց դարման ընելով
ախտին սաստկութիւնը թե-
թեցնելու համար, եւ որպէս
զի հիւանդը շատ տկարանա-
լով չընկճի, լաւագոյն է բժշ-
կի դիմել:

Երբ տղաք ծաղկէ կը բռն-
նուին, զանոնք շատ տաք պա-
հելու չէ, եիւղային կերակուր-
ներ տալու չէ անոնց, եւ բո-
լորովին բժշկուելէն առաջ դա-
նոնք բաղնիք տանելու չէ: Եթէ
հիւանդութիւնը հարսանիթ է,

ցուրտէ ու խոնաւութենէ ըզ-
 գուշութիւն պէտք է, եւ ա-
 ռանց եզի գիւրաւարս կերա-
 կութենք տալու է: Գարձեալ
 թամար հինարի կամ գինուց
 մոխիրի (գրքով թարթրք) ջուր:
 կամ աստուց նման դոխացուցիչ
 ջուրեր խոցնելու է հիւանդին,
 եւ աստք անցնելէն ետքը մին-
 չեւ տաանեւ հինց օր թոյց տա-
 լու չէ՝ որ հիւանդը լուսոյ
 նայի:

Երբ տղաք 2—3 ամսուսն
 կ'ըլլան ծնողք պարտական
 են զանոնք պատուաստել տալ,
 բայց Տաճկաստանի մէջ շատ
 տղաք ծնողաց անհոյութեամ-
 բը չպատուաստուելով ամէն
 աքի ծաղկէ կը մեռնին:

Պատուաստուած տղայք եր-
 բեմն կրկին ծաղկի կը հանեն,
 աս պատճառաւ ոմանք պատ-
 ուաստն անօգուտ կը համարին:

Պատուաստ եղողներուն ծաղկէ
 քոնուելը սովորական չէ, եր-
 քեմն միայն կը պատահի, ինչ-
 պէս ծաղկի հանողներն ալ եր-
 քեմն երկրորդ եւ երրորդ ան-
 գամ կը հանեն: Աս գիտնալով
 պատուաստուած անձինք ծաղ-
 կի հիւանդութենէ բռնուած-
 ներէ շատ զգուշանալու են:
 Ինչու որ ծաղկի հիւանդու-
 թիւնը շատ տարափոխիկ է:

Քաղքի մը մէջ ծաղկի հիւան-
 դութեան երեւան ելած ատեն
 օմանք չպատուաստուած տղաք
 պատուաստելը վտանգաւոր
 համարելով, ընելու կը վախ-
 նան, բայց աս վախն անհիմն
 է: Արդարեւ աղէկ է որ տղաք
 պատուաստուին քաղքին մէջ
 ծաղկի հիւանդութիւն չեղած
 ատենը, բայց եթէ տղայ մը
 պատուաստուած չէ, լաւա-
 գոյն է զանի այն ատեն ալ

պատուաստել քան թէ այն հիւ-
 ւանդութեան վտանգին են-
 թակայընել: Պատուաստը տա-
 րւոյն ամէն եղանակին մէջ
 կրնայ ըլլալ, բայց դարնան ու
 աշնան եղանակներն աւելի յար-
 մար են այս բանին: Ոմանք
 ազոց հրկու թեւն ալ պատ-
 ուաստել լաւ կը համարին: Բժիշկներէն շատերուն խօսքին
 նայելով, պատուաստը Տ կամ
 տասը տարին անգամ մը կրրկ-
 նելու է:

Երբեմն ծաղկի հիւանդու-
 թեան ատեն պատուաստի նիւ-
 թը չի գտնուիր: այսպիսի գէպ-
 քի մէջ ծաղկի ունեցող ազու
 մը հիւանդութեան 7 կամ 8 ե-
 րորդ օրը գրչի մը ծայրով անոր
 հանած ծաղիկէն քիչ մը շարաւ
 առնելով, եւ կովի մը ծիծն
 ածելով մը այնչափ միայն գը-
 ծելով որ քիչ մը արիւն ելլէ:

(Եթէ արիւնը շատ ելլէ պատ-
 ուաստը չընեն), առնուած
 շարաւը վէրքին վրայ բաւա-
 կան քսելու է, եւ վրան քիչ
 մը մօմազօծ կտաւ (մուշամպա)
 դնելու է: Չորրորդ օրը պատ-
 ուաստին տեղը քիչ մը կարմ-
 րութիւն կը գտնուի, եօթնե-
 րորդ օրը խաղաւարտ կ'ըլլայ:
 Եթէ խաղաւարտը գոգաւոր ըլ-
 լայ եւ բոլորափքը կարմրած է,
 պատուաստը աղէկ կը համար-
 ուի: Այս խաղաւարտին շա-
 րուէն առնելով աղաք պատ-
 ուաստելու է:

ԿԱԹՆԱԿԵՐ ՏՂԱՔ ՄՆՈՒՅԱՆԵԼ

1. Երբ օդը ջերմ է, աղան
 օրն անգամ մը գաղջ ջուրը խո-
 թելով լուա: Եթէ աղան տկար
 է, լուա դանի դուրսէն օրն

անդամ մը գաղջ ջրով կամ քա-
ցախով խառնուած գաղջ ջրով:
Յուրտ եղանակի մէջ ալ տղան
ստակ լուալու է, բայց տաք
սենեկի մէջ, ուր տղուն պազ
առնելու վտանգ չկայ: Տղոց
առողջութիւնը շատ կախուած
ունի անոնց մաքրութենէն:

2. Ձգուշայիր տղան պինտ
կապելէ, Անոր զգեստներն այն-
պէս լայն ըրէ որ անիկա կա-
րող ըլլայ ազատօրէն շարժել
իր անդամները: Եթէ հնար է,
գիշերները փոխէ տղուն հան-
դերձները: Անոր ազանեկիքը
միշտ մաքուր եւ չոր բռնէ:

3. Տղան առանձին անկողին
պառկելու է: Մասնաւոր ժա-
մեր որոշելու եւ տղան այն
ժամերուն պառկեցնելու է, եւ
նայելու է որ անիկա գրկի վրայ
քնանալէն առաջ անկողին կամ
որրոց գրուի: Առանց բժշկի

հրամանին տղուն դեղ մի տար:
Եթէ տղան քեղ կը ձանձրացնէ
եւ չի քնանար, անիկա անօթի
է եւ կամ հիւանդ մի ջանար
լուեցնել զանի՝ շտքօրեղէն կամ
քտքտր տալով, քանզի այս
բաները շատ անդամ անոր ու-
րովայնաւուծութիւն կամ ու-
րիշ տկարութիւն կու տան:

4. Տղուն մաքուր օդ առնել
տուր, եւ մանաւանդ առտու
իրիկուն հասէ զանի դրան առ-
ջեւ: Չափազանց տաքը մանր
տղոյ կենացը կը մնասէ: Երբ
տղան տաքէն կը նեղուի, խըմ-
ցուր անոր զով ջուր որչափ որ
կ'ուղէ:

5. Տունդ մաքուր եւ հօփա-
տուն բռնէ: Եթէ հարկ է, գար-
նան ատեն, տան պատերը բը-
ռել տուր, եւ նայէ որ մատանը
կամ նկուղները միշտ մաքուր
եւ աւլուած պահուին: Լուա-

լիք (հորնա), ճեմիչ (ժոճա),
կոյանոց (լաղճ) եւ ասոնց նման
տեղեր գոց եւ մաքուր ըլլան:

6. Մարդու կաթիլ որոց ասնէն
շարժար ուղեւէն է: Եթէ ասիկա
առատ է, եւ տղան անով առաջ
կու գայ, ուրիշ տեսակ ուտե-
լիք տալու չէ, մանաւանդ տաք
եղանակի մէջ: Եթէ մայրը բա-
ւական կաթ չունի, պէտք չէ
տղան կաթէն կարել, այլ անոր,
իր կաթին հետ մէկտեղ, այծի
կամ կովու կաթ ալ տալու է:
Տղուն ցորեկը երկու կամ երեք
ժամն անգամ մը կաթ տուր,
իսկ գիշերներն՝ այնչափ քիչ
անգամ որչափ հնար է: Տղան
կուրծքիդ վրայ նիրհելուն պէս՝
ծիծը բերնէն առ: Չզուշացիր
ծիծ տալ տղուն, երբ շատ յոգ-
նած կամ քրտնած ես:

7. Եթէ, դժբախտութեամբ,
տղան առանց մօր կաթի սը-

նուցուի, անոր կաթ միայն
տալու է. այծի կաթը լաւա-
գոյն է, անկէ ետքը կու գայ
կովի կաթը: Տարւոյն բոլոր
եղանակներուն մէջ, բայց
մանաւանդ ամառը, կաթէն
ուրիշ բան տալ ազահով չէ
տղու մը համար որ դեռ առ-
ջուի ակոսներն հանած չէ:
Այսպէսէ մանր որոց կերակուրի
համար արարող, փարսիք, հաց,
և ասոնց նման բաներ որտեղ չէ:

8. Տղու մը տրուելու կաթին
մէջ քիչ մը սպիտակ մաքուր
շաքար խառնելու է որ կաթն
անուշնայ: Եթէ կաթը զուտ է,
կրնայ մէկ չորրորդին չափ տաք
ջուր խառնուիլ մէջը: Տաք ե-
ղանակներուն կաթը կրնայ
պաղ տրուիլ: Կաթը նոր, եւ
առաւօտուն կանուխ կթուած
ըլլալու է: Կաթին ամանը ե-
րայեւ ջրով լուալէն ետքը կա-

Թը մէջը լեցունելու է, եւ կաթը գալուն պէս շուտով եռացնելէն ետքը տանը մէջ զով անդ մը պահելու է :

9. Շիշը որմէ տղան կը ծծէ՝ շատ մաքուր պահելու է, ապա թէ ոչ կաթը կը թթուի, եւ տղան կը հիւանդանայ :

10. Տղան կաթէն կտրելու չէ տաք եղանակէն անմիջապէս առաջ կամ այն եղանակին մէջ, ոչ ալ ընդհանրապէս, մինչեւ երկրորդ ամառուան վերջը : Եթէ ծիծ տալ ծանր կու գայ տղուն մօրը, տղան կաթէն առանց կտրելու բոլորովին կրնայ անոր այծի կամ կովու կաթ տալ : Թէ եւ մօրը կաթն ատաւ չէ, եթէ տղան այն կաթէն կ'ախտորէ, մայրը ջանալու է բոլորովին չցամաքեցնել իր կաթը իրր գարման հիւանդութեան, քանզի շատ

անգամ մօրը կաթը կ'աղատէ տղուն կեանքը, երբ ուրիշ միջոցներ օգուտ չեն ընեն : Երբ տղան վեց ամսական է, մայրը կրնայ, կաթ տալով չտկարանալու համար, տղան օրը երկու կամ երեք անգամ օթեկ (սոյսթ) հացիւ եւ կաթով սընուցանել, բայց անատեն հացը շատ մանր բրդուած եւ կաթին մէջ աղէկ մը կակղացած ըլլալու է : Երբ տղան ութամսեայ կամ մէկ տարեկան է, կրնայ օրն անգամ մը թարմ եւ թեթեւ եփուած հաւկիթ ուտել, կամ նաեւ եղան եւ կամ սշխարի մսի արդանակ, որուն մէջ օթեկ հաց բրդուած է : Եթէ տղան տարունէ մը աւելի մեծ է, կրնայ աղէկ եփուած միս ալ ուտել, բայց անատեն ալ կաթ պիտի ըլլայ անոր զըլխաւոր կերակուրը :

ՕԳՏԱԿԱՐ ԴԵՂ ՄԸ

Թուճաւոր միջատներուն ,
 մեղուներուն եւ ուրիշ ճճեաց ,
 ինչպէս նաեւ օձերու խայթ-
 ուածներուն ցաւը եւ մնասա-
 կար հետեւանքը մեղմացնելու
 ամենէն դիւրին եւ լաւագոյն
 միջոցն է՝ խայթուածին վրայ
 շաղախի կամ ցեխի լախ մը
 դնել :

ՄԱՔՈՒՐ ԶՈՒՐ ԵՒ ՄԱՂՁԱՅԱԻ

Ժամանակ մը առաջ Հնդկաս-
 տանի Պօմպայ քաղաքը մաղ-
 ճացաւ կամ հնտախա կոչուած
 ժանտախտն ամէն տարի սաս-
 տիկ կոտորած կ'ընէր : Քանի մը
 տարի առաջ Անգղիացի կառա-
 վարիչը խմելու մաքուր ջուր
 հայթայթեց քաղքին, եւ անկէ
 ի վեր յիշեալ ախտը կոտորած

ընելէ զաղրեցաւ : Ախտը եր-
 բեմն ուրիշ տեղերէ հոն կը բեր-
 ուի եւ քանի մը մահ կը պատ-
 ճառէ, բայց երբէք ընդհանուր
 եւ տիրող չըլլար : Ասկէ կը տես-
 նուի որ անմաքութիւնն չպա-
 րունակող խմելու մաքուր ջու-
 րը, քաղքի մը առողջապահու-
 թեանը համար որչափ կարե-
 ւոր է :

ՅԱԻԱՔԻՆ ՎԵՐՔԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԴԵՂ ՄԸ

Ամանի մը մէջ կրակ լեցուր
 եւ անոր վրայ հասարակ շա-
 քարի փոշի ցանէ, ու վէրքը
 ծուխին վրայ բռնէ : Քանի մը
 բոպէ ետքը ցաւը անցնելով
 վէրքն ալ կը սկսի աղէկնալ :
 Այս դեղին նկատմամբ անձի մը
 կողմանէ հետեւեալ վկայու-

թիւնը տրուած է : Անգամ մը
 ուրբիս խաթին տակը ժանդոս
 բեւեռ մը միտւեցաւ : Եւ խիստ
 գէշ վերք մը քայտաւ : Յար ու
 ջիգերուն գբոյուեմը սաստիկ
 էր : Երբ մերոյիշեալ ծախին
 բանեցի, ցար բոյորովին գաղ-
 բեցաւ, ու հանդստանալով նո-
 բէն գործս շարունակեցի : Աւ-
 բիշներուն ալ սա քանը ապրու-
 պրած, ու նոյն հետեւու թիւնը
 տեսած եմ : Անգամ մը մէկուն
 մէկ մատին եղունդը վիրաւոր-
 ուեցաւ, եւ ցար հարկաւ խիստ
 սաստիկ էր, քայք քսան բոպէ
 շտքարին ծռխին քանուելով
 ցար դադրեցաւ :

ԿԱՂԱՄԲԻ ՏԵՐԵԻՆԵՐՈՒ ԳՈՐ-
 ԾԱԾՈՒԹԻՒՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒ-
 ԹԵԱՆՑ ՄԷՋ
 Անուանի Գաղղիացի բժիշկ

մը խրատ կու տայ կաղամբի տե-
 րեւ գնեյ կեղերու եւ վերքերու
 վրայ : Ապամբը նախ մորթը
 կը կակղոյնէ, եւ ապա կեղն ալ
 կակղոյնելով կը հասոյնէ : Սյս
 միջոցով կեղ կամ վերք շատ
 անգամ աւելի աղէկ կը բժըշ-
 կուի քան ուրիշ գեղերով :
 Քանզի կաղամբը պարար յա-
 ռաջ բերող միասակար նիւթը
 կամ խղիսայթը գուրս կրհանէ
 մարմինէն : Ապամբի տերեւով
 քժշկուած կեղերու եւ վերքե-
 րու սպին ալ փոքր կըլլայ :
 այս պատճառաւ յիշեալ տուն-
 կին գործածու թիւնը շատ օղ-
 տակար է ծաղկի, վարդախտի
 եւ հարսանիքի հիւանդու-
 թեանց մէջ :

ԾԱՂԿԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ
 Լոնտոն հրատարակուած քր-

ժըշկական տեսարակի մը մէջ,
 ծաղկի հիւանդութենէ բռնու-
 ողներուն հետեւեալ զոուշու-
 թիւնը կը պատուիրուի Յիշեալ
 ախտէն բռնուող մը գրուելու
 է մութ սենեկի մը մէջ ուր
 բացի ճրագի լուսէն ուրիշ լոյս
 չմանէ: Տեսարակը գրողը կ'ըսէ
 թէ այս կերպով հիւանդու-
 թեան սաստկութեան առաջը
 կ'առնուի, ծաղկի պալարնե-
 րուն մէջտեղը եղած մորթը
 բորբոքմանէ կը պահուի, հի-
 ւանդին երեսին վրայ պալար-
 ները թանձր կեղեւ չեն կա-
 պեր, մարմաջում, ցաւ եւ դար-
 շահոտութիւն ալ շատ նուազ
 կ'ըլլայ:

ԿԵՂԵՐՈՒ ԴԱՐՄԱՆ

Անդղիերէն թերթ մը կը պատ-
 մէ թէ ինչպէս դարմանուեցաւ

գէշ տեսակ կեղ մը, որմէ կին
 մը կը շարձարուէր տասը տա-
 րիէ 'ի վեր: Խեղճ կինը շատ
 բժիշկներու օգնութեանը դի-
 մեց, բայց 'ի դուրս Վերջապէս
 գործածուած դեղերէն ամենե-
 ւին օգուտ մը չտեսնելով, ըս-
 կըսաւ կեղերուն վրայ չորցած
 եւ փոշի եղած կաւ կապել:
 Այս դարմանին առաջին ար-
 դիւնքը եղաւ ցաւերը մեղմա-
 ցընել եւ բորբոքման առաջն
 առնել: Վեց ամիս շարունակ
 նոյն միջոցը գործածելով, կի-
 նը կեղերէն բոլորովին բժըշ-
 կուեցաւ, այնպէս որ սպի մը
 անգամ չմնաց մարմնոյն վրայ-
 եւ սրունգը որ առաջ կար-
 կամեալ եւ կաղ էր, ետքը տը-
 դու մը սրունդին պէս դիւ-
 րաշարժ եղաւ: Յիշեալ կինը
 իբր 40 տարեկան է:
 Նշանակուած չէ թէ կտը

կեղերուն վրայ ինչ կերպով կը
գնէր. բայց կը կարծուի թէ
անկէ մաս մը կը կապէր ուղ-
ղակի կեղերուն վրայ, եւ երբ
այն մասն իր ազդեցութիւնը
կորսնցուցած կը թուէր, առաջ
գրուածը վերցնելով վէրքը կը
լուար, եւ նոր կաւ կը գնէր:

ՋԵՐՄ

Ջերմը որ երկրիս շատ կող-
մերը կը տիրէ՝ ընդհանրապէս
այն անդերուն օդին վնասա-
կար մէկ յատկութեանը կ'ըն-
ծացուի, եւ կամ օդին մէջ
ցտնուած վնասակար նիւթե-
րուն ազդեցութեանն կը կար-
ծուի: Արտուի թէ գիտան
մարդիկ դիտելով գտած են որ
այն վնասակար նիւթերը գոյ-
ծարանաւոր եւ կենսաւոր բայց

շատ մանր մարմիններ են, ու-
րոնք հազիւ խոշորացուցով
անծնել ճար է: Սակայն գեռ
գիացուած չէ թէ այն մանր
մարմինք փոքր փոքր ճճիւններ
են թէ անկային նիւթեր: Ա-
սոնց քննութիւնը սա կերպով
եղած է. գիտողութիւն լնու-
ները ջերմութեան անդուց մը օդու-
վը լեցուն շիշ մը, բերանը բզ-
գուչութեամբ գոցելով, կը
տանին անկէ շատ հեռու անդ
մը ուր աննդ չկայ, եւ հոն
գոց սենեկի մը մէջ շիշին բե-
քանը կը բանան, այնպէս որ
քանի մը փամուռ մէջ շիշին օդը
սենեկին օդին հետ խառնուի:
Ասոր հետեւանքը սա եղած է
որ այն սենեկին մէջ շարու-
նակ կեցողը ջերմութեան անու-
ած է, եւ խոշորացուցով դիտուելով
անոր լեզուին վրայ յիշեալ
մանր մանր վնասակար մար-

մինններէն տեսնուած է . ասոնք
այն սենեկին օդին մէջն ալ
դիտուած են , թէպէտ տեղ-
ւոյն կամ քաղքին օդը յիշեալ
սենեկէն դուրս ուրիշ տեղեր
այն վնասակար խառնուրդէն
ազատ դանուած է բոլորովին :

Սա ալ ստուգուած է փոր-
ձով որ , ջերմութիւնը յիշեալ
մարմինները մթնոլորտին բար-
ձրր գաւառներուն մէջ կը ցըր-
ուէ կամ կը ծաւալէ . իսկ ցուր-
տըն , բնդհակառակն , զանոնք
խտացնելով գետին իջնելու կը
ստիպէ : Այս է պատճառը որ
ջերմը սովորաբար չի պատահիր
ամառուան այրող տաքերուն
ատենը , ոչ ալ ձմեռը երբ ցուր-
տը սաստիկ է , այլ տարւոյն
բարեխառն եղանակներուն մէջ
մինչ օդը ոչ շատ տաք ոչ ալ
շատ ցուրտ ըլլալով , վերոյիշ-
եալ վնասակար նիւթերը միա-

համուռ մթնոլորտին վարի մա-
սերուն մէջ կը գտնուին . քան-
զի ոչ տաքէն դէպ ի վեր տա-
րածուած , ոչ ալ ցուրտէն դէպ
ի գետին իջած են : Օրուան ա-
մենէն վտանգաւոր ժամանակն
ալ ոչ կէս օրն է , երբ արեգա-
կան ջերմութիւնը կը տաքցնէ
եւ կը ծաւալէ օդը , ոչ ալ կէս
գիշերուան ժամերն են , երբ
օդին զովութիւնը յիշեալ վնա-
սակար նիւթերը գետին իջնե-
լու կը ստիպէ , այլ արեգական
ծագելուն եւ մանելուն մօտ
ժամանակներն են վնասակար ,
քանզի յիշեալ ախտաբեր նիւ-
թերն այն ատեն մթնոլորտին
ստորին մասին մէջ հաւաք-
ուած կը գտնուին :

Ուստի ջերմուտ երկիրներ
բնակող կամ ճամբորդութիւն
ընողները պէտք է որ արեգա-
կան մանելէն ժամ մը կամ ժամ

ու կէս առաջ տուն մը մըանեւ լով պատասխարութիւն, եւ արեւ-
 դակին ելլելէն մինչեւ ժամ մը
 կամ ժամ ու կէս ետքը դուրս
 բաց օդի մէջ շնչեկն. սենեկին
 մէջ ալ ուր կը պատրաստութիւն
 կրակ վառեն: Տենդիւ վարա-
 կեալ անզեր առաւօտուն կամ
 իրիկուան օդին ազդեցութիւնը
 մարդու աւելի վնասակար է
 քան թէ միջառուր սօթին ու
 կէս դիշերուան ցրտութիւնը:

ԱՄՈՒՆԱՅԵԱԼ ԵՒ ԱՐՈՒՐԻ ԱՆՉԱՆՑ ՄԷՋ
 ՍԵՌԵԼՈՅ ԹԻՒԵՐՈՒՆ ԲԱՂԴԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Փարիզու բժշկական ճէմա-
 րանին կողմէն հրատարակուած
 աւարակ մը ամուսնացեալ եւ
 ամուրի արանց եւ կանանց մէջ
 մեռնողներուն թուոյն նկատու-
 մամբ հետեւեալ բաղդատա-
 կան հաշիւը կուտայ: Սյս հա-

շիւը Քաղզիոյ, շորանտայի,
 եւ Բեզգիոյ վիճակագրու-
 թիւններէն հանուած է:

Ուր որ 20 էն մինչեւ 33
 տարեկան 4000 կանամբեաց
 (կնիկ ունեցող արանց) մէջ 6
 մեռնող պատահած է, հոն նոյն
 տարիքն ունեցող նոյնչափ
 թուով ամուրի կնու չամուս-
 նացեալ) արանց մէջ եղած է
 40 մեռնող, իսկ այրեաց մէջ
 (անսնց՝ որանց կանայք մեռած
 էին) մեռնողներուն թիւն ե-
 դած է 1000 ին 22, Քարձեալ
 հազար հոգւոյ մէջ, 33 էն
 մինչեւ 40 տարեկան եղողնե-
 րէն մեռած են 7 կամ 8 կա-
 նամբ, 13 ամուրի եւ 17 կամ
 18 այրի:

Կանանց նկատման կը ալ նոյն-
 պէս փորձիւ անստանալ է որ
 անսականայք (այր ունեցող
 կանայք) աւելի երկայնակեաց

եղած են քան դամուրիս, բայց ոչ այնչափ որչափ արանց մէջ. Ջորօրինակ՝ 30 էն մինչեւ 35 տարեկան եղող 1000 առնականանց մէջ մեռած է 9 հոգի նոյնչափ եւ նոյն տարիքն ունեցող ամուրի կանանց մէջ 11 հոգի միայն մեռած է: Առնակին եւ ամուրի կանանցմէ մեռնողներուն թուոյն մէջ տեղ տեսնուած այս տարբերութիւնը կ'աւելնայ, որչափ որ կանայք կը ծերանան: Այսպէս ուր որ 50 էն մինչեւ 55 տարեկան եղող առնականանց մէջ 15 կամ 16 մեռեալ պատահած է, հոն նոյնչափ եւ նոյն տարիքն ունեցող ամուրի կանանց մէջ պատահած է 26 կամ 27 մեռեալ: 55 տարեկանէն ետքն ալ մեռնողներուն թիւը միշտ նուազ եղած է ամուսնացելոց քան ամուրեաց մէջ: Բայց 20 կամ

25 տարեկանէն առաջ եղած ամուսնութիւնք միշտ փաստակար գտնուած են: Ջորօրինակ եթէ 15 եւ 20 տարեկան հասակներուն մէջ տեղ ամուսնացեալ կանանց 1000 ին 12ը մեռած է, ամուրիներէն մեռած է 1000 ին 7 կամ 8 միայն: Իսկ 20 եւ 25 տարեկան հասակներուն մէջ տեղ ամուսնացեալներէն եթէ 1000 ին 10 մեռած է, ամուրիներէն մեռած է 8 կամ 9:

Այս հաշուէն յայտնի կը տեսնուի որ ամուսնութիւնն օգտակար է առողջութեան եւ երկայնակեցութեան, եթէ յարմար տարիքի մէջ կ'ըլլայ. իսկ եթէ տհաս հասակի մէջ կ'ըլլայ, շատ փաստակար է:

18200 900.

23 փաստակար փայտաւոր ցիլար

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ

ՈՉԻԱՐՆԵՐՈՒ ՍԱՏԱԿՈՒԾ

Օգոստոս եւ Սեպտեմբեր ամսոց մէջ տեսակ մը ճանճ ոչխարաց քթին մէջ հաւկիթ անելով հոն որդեր կը գոյանան. ասոնք յետոյ ուղեղին մէջ մանուկով շատ ոչխարաց սատակման պատճառ լինին: Ոչխարք այս վտանդէն ազատ պահելու համար քթերնին կպրածիւթ քսելու է: Ասի ոչխարք ինքնիրեննուռն կլնեն եթէ տախտակի վրայ կամ տաշտի մը մէջ կպրածիւթ դնենք եւ վրան բարսկ աղ զաննք ոչխարք կուզան եւ ասի կը լզեն:

ԿԱԹ ՊԱՀԵԼ

Կաթը տափակ ամանի էջ

լեղնելով մեղմ կրակի վրայ շոգիացնելով չորցուր ու վոռի ընելով շիշի մէջ պարսպէ, եւ ուզած ատեն հետը ջուր խառնելով գործածէ. կամ թարմ կաթը շիշերու մէջ լից եւ թոյլ կերպով խցէ, յետոյ սոյն շիշերն պաղ ջրով լի խալկինի մը մէջ շարէ ու կրակի վրայ դնելով թող որ ջուրը եռայ: Եփելէն 3 բոպէ յետոյ շիշերն խալկինէն հանէ եւ խցաններն ալ լաւ մը սեղմելով, եւ կապելով նորէն խալկինին մէջ դիր որ կամաց կամաց պաղին: Այս շիշերն աման առնազով սեղը պահէ: Եփած ատեն խալկինին մէջ քիչ մը յարդ դիր որ շիշերն չճաթին:

ՊՏՈՒՂ ՊԱՀԵԼ

Խաղողը ողկոյղէն պահելու

անօթին մէջ այնպէս կախէ որ
բնաւ բանի մը չ'դպչի, յետոյ
անօթը սղոցի մաքաւ փոշիով
լից եւ անօթը դոցէ ու խցէ:
Ուրիշ պտուղներն ալ մի ան
մի անօթին մէջ այնպէս դե-
տեղելու եւ փոշիով ծածկելու
է որ միմեանց չ'դպչին:

ՄԱՌՈՅ ՎԷՐՔԵՐՆ ԲՈՒԾԵԼ

Կաւիճ 4 մաս, կարածիւթ
2 մաս եւ աղիւսի փոշի 1 մաս
միմեանց հետ խառնելով տաք
տաք ծառոց վերքերուն քսէ:

ՀՈՒՆՏ ՊԱՀԵԼ

Մեղրի մէջ պահուած հուն-
տերն եւ սերմունք հեռաւոր
տեղեր կրնան տարուիլ առանց
զօրութիւննին կորսնցնելու:

ՄԱՌՈՅ ՈՐԴԵՐՆ ԶՆՋԵԼ

Ծմբոյ ծաղկի 1 մասը 3 մաս
քօլայի հետ խառնէ եւ վրան
ջուր լեցնելով թանձրաթան մը
չինէ եւ վրձինով ծառերուն
քսէ:

ՀՈՒՆՏԵՐՆ ԶՕՐԱՅՆԵԼ

Նիթրաթ աը բոթասի 1 մա-
սը աղքակոյտին ջրայն 13 մա-
սին հետ խառնելով սերմերն
ու հունտերն մէջը թըջոց դիր:

ՁԻԵՐՈՒՆ ԱԶՔԻՆ ՎԻՃԱԿՆ

ՔՆՆԵԼ

Մութ անդ մը ձիուն աչաց
բիրին մեծութիւն քննէ յետոյ
զանի կամաց կամաց զօրաւոր

չուսոյ մէջ տար, եթէ աչաց
բիրը պղտիկնայ ձին կոյր չէ :

ԽԽՈՒՆՋՆԵՐ ԶՆՃԵԼ

Յորենի յարգն լաւ ջարդե-
լու բուսոց շուրջը ցանէ :

ՈՐԹԻ ՄԻՋԱՏՆԵՐՆ ԶՆՃԵԼ

Աճառ 2 մաս, ծծումբի ծա-
րիկ 2 մաս եւ ծխախոտի փո-
շի 2 մաս քանի մը օգա ջրոյ
մէջ կէս ժամ եռացուր եւ
քաղջ եղած ատեն որթին քսէ :

ՋԻՆԵՐԷՆ ԶԱՆՃԵՐՆ ՎԱՆԵԼ

Կաղնիի տերեւներէն 2-3
ափ գիշեր մը ջրոյ մէջ ձգէ,
առտուն 1 ժամ եռացուր եւ

պաղելէն ետեւ երբ ձիերն ա-
խոռէն դուրս պիտի հանես
սոյն հեղուկէն սպուռնդով ա-
նտեց վրայ քսէ :

Պատի քով տնկուած ծառոց
պտուղներն շուտ հասցնելու
համար պատը սեւ ներկէ :

ԾԱՌՈՅ ՊՏՈՒՂՆԵՐՆ ՄՈՒԿԵՐԷՆ
ՈՒ ՃՃԻՆԵՐԷՆ ՊԱՇՏՊԱՆԵԼ

Տերեւոց անկման ատեն ծա-
ռոց արմատին շուրջը 6-8 մատ-
նաչափ փոքելով մէջը կարգ մը
կիր եւ կարգ մը մսիփր լից,
յետոյ վրան հող լեցնելով լաւ
մը կոխէ :

ՀԱԻԿԻԹ ՊԱՀԵԼ

Քարէ տաշափ մէջ կարգ մը

աղ ցանկ (կէս մատ թանձր) եւ հաւկիթներն սուր ծայրերէն այդ աղին վրայ շարէ, յետոյ դանոնք աղով ծածկէ: Եթէ հաւկիթներն թարմ են եւ պահուած տեղն ալ պաղ է մինչեւ հետեւեալ ամառ մնան: Կամ չմարած կիրն ՉՅԵ տրամ աղի եւ 64 տրամ քրրում թարթարի հետ խառնելով թանձրաթան շինէ եւ հաւկիթներն մէջը դիր:

ՊՏՈՒՂ ՊԱՀԵԼ

Պտուղը եթէ մաքուր, չոր յարդի մէջ անյնպէս պահուին որ իրարու չհպչին կրնան պահուիլ:

ԾԱՌՈՅ ՄԻՋԱՏՆԵՐՆ ԶՆՋԵԼ
Միջատներուն բոյնին բերանը աճառով խցէ:

Մեծ եւ փոքր կարի մաքիւնաներ կը ծախուին Ղալաթիա Մինասեանց մաղաղան թիւ 65

ԴԵՂՁԻ ԾԱՌ

Եթէ 8 տրամ Սայրէթրը եւ 56 տրամ աղը ջրով խառնելով 7 տարեկան դեղձենիին բունին շուրջը սրսկուի որդերէ զերծ մնալէ զատ առատ եւ ազնիւ պտուղ կը հասցնէ :

ՀԱԻԿԻԹ ՊԱՀԵԼ

Այաբիոյ խէժին լուծումը վրձինով հաւկիթներուն կեղեւին վրայ քսէ , չորցուր եւ անուխի փոշիի մէջ պահէ :

ԻԻՂ ՄԱՔՐԵԼ

Երկու օգա ճարպին կամ իւղին համար 4 լաւ բաթածէս առ , սակէ , լուա ու բարակ շերտերու կտրէ . իւղը հալեցնելէ ետեւ , երբ նա լաւ տաք է , շերտերն մէջը նետէ եւ թող մէջը մնան մինչեւ որ

դոյներնին թխանայ . յետոյ վերայի փրփուրն վերցնելով իւղը անօթի մը մէջ լից որ պաղի :

ԿԱԹԸ ԹԹՈՒԵԼԷ ՊԱՀԵԼ

Ռուսաստանի մէջ ամառը շատ տաք եղած տեղերն երկրագործը կաթին մէջ քանի մը կաթիլ ծովային փողկի թարմ հիւթն կաթեցնելով լաւ մը կը խառնեն . կաթը այսպէս թարմ կը մնայ :

ԲՈՍՐՈՐ (ՔԻԻՏԼԷՆՄԷՔ)

Երչիկ , ապուխտ եւ այլ ատնց նման ուտելիքներ բոսբորելէ պահելու համար ջրոյ մէջ անջրան աղ լեցնելու է որ աղի թանձրաթան մը ձեւանայ . ասի բոսբորած երչիկներուն վրայ

քսելու է. բոսորն անփիջա-
պէս անհետանայ եւ քանի մը
օրէն երչիկին վրայ կեզեւ մը
կը գոյանայ, որ զանի բոսորէ
կը պաշտպանէ: Ասի այլ բոս-
բորեայ ուտելիքներն եւս կա-
պահովէ:

ՈՁԻԱՐԱՅ ԲՈՒՐՂ

Չոր խոտ եւ գարի կամ եռու-
լաֆ ուտող սչխարաց տված
բուրդին մէջ մեծ ասորներու-
թիւն կայ. չոր խոտ ուտող ոչ-
խարը եթէ 3 օգա բուրդ (չը-
լրվացուած) տայ գարի ուտողն
4 օգա կուտայ. առաջինը հա-
րիւրին 2 իսկ վերջինը հարիւ-
րին 10 ճարպ կուտայ:

ՀՈՐԹԵՐՆ ԱՌԱՆՅ ԿԱԹԻ

ՄՆՈՒՅԱՆԵԼ

Հորթը ծնելէն մինչեւ 4 օր

մօրն կաթը վայելելու է, յե-
տոյ ետ լաֆի ալիւրն լաւ մա-
ղելով եփելու եւ հետո քիչ մը
սեւ շաքար խառնելով ասելու է.
հորթը սրքան մեծնայ այնքան
կերակրոյ չափն աւելցնելու է
եւ մէջն ալ մանր մանր կա-
նանջեղէն ջարդելու է. Ասի
եթէ հորթին փորճարութիւն
պատճառէ պէտք է չայլ գգալ
մը պատրաստեալ կաւիճ (Creta
prep.) տալ:

ՄԻՍԻ ՀԵՂՈՒԿ ՊԱՆԵԼ

Միսի հեզուկը շիշի մէջ լե-
ցընելով նորա պարսպ վիզը
բաժնակիով թոյլ խցելով քանի
մ'ամիս կը պահուի:

ՄԻՋԱՏՆԵՐ ԶԷՋԵԼ

16 լիպրախոտաբուխ ջրոյ հետ

լաւ խառնելով, երեկոյեան պահուն սոյն ջրով ծառոց ճիւղերն եւ տերեւներն ձեռքի ջրհանի մը միջոցաւ թրջելու է. հետեւեալ առաւօտուն միջատներն մեռեալ գետինը կիյնան: Յրէն կիւղիւմի առնկերուն վրա եթէ գիշերն բուրդէ լաթի կրտորներ դրուին, միջատներն անոնց վրայ կը քաշուին եւ առաւօտուն կանոնիս կրնան հաւաքուիլ: Կաղամբէն եւ շողգամէն միջատներն հեռու պահելու համար անոնց մօտերը կանեփ ցանելու է:

ՎԱՌԵԱԿՆԵՐՆ ԳԻՐՑՆԵԼ

Թէ վին ու բաթաթէան միմեանց հետ շաղուելով թանձրաթան շինելու եւ անով վառեակներն օրն 3 անգամ ար-

թըննալէ մէկ ժամ ետեւ կերակրելու է: Առաւօտեան եւ կէս օրուան կերակրուելէն ետեւ զանոնք մէկ ժամ մութ տեղ մը գոցելու է որ քնանան. երեկոյեան կերակուրէն ետեւ ալ մութ հաւնոցը դնելու է:

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ

ՊԱԼՆԵԱՅ ՈՍԿՈՐ ԿՏՐԵԼ

Ձկանց ոսկորն քիչ մ'ատեն կանթեղին վրայ բռնէ, յետոյ մկրատով կրնաս կտրել զանի:

ԿՈՇԻԿՆԵՐ ԶՐԷ ԶԵՐԾ ՊԱՆԵԼ

Սեղրամօմն ոչխարի ճարպի հետ հալեցնելով կոշկաց կարերուն քսէ:

ՋՐՈՑ ԵՒ ՀՐՈՑ ԴԻՄԱՅՈՂ,
ՁԻՄԷՆԹՕ

Ձափ մը կաթի հետ նոսր չափ
քացախ խառնէ . ափ մածուն
լինի . զատէ թանձր մասն հե-
զուկէն , հեզուկին հետ 4—5
հաւկրիթ խառնէ , եւ ամենը լաւ
մը զարնելով միացնելէ ետեւ
վրան ա՛յնքան չմարած կիր
մաղէ որ թանձրանայ , Ասի
կոտրած ամաններն կպցնէ եւ
ջրոյ եւ հրոյ գիմանայ :

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ՎԷՌՆԻՃ
ԿՈՇԿԱՅ

Առ $\frac{3}{4}$ լիտրա սրիթթօ , 5 լիտր-
ա ձերմակ գինի . $\frac{1}{2}$ լիտրա
սէնէկալի խէժի փոշի , 48 տը-
րամ ԿԵԼԷ չաքար , 16 տրամ
ձեծուած քիտոր , 32 տրամ

կանաչ արչասպ , Շաքարն ու
խէժն գինիին մէջ լուծէ , քա-
մէ եւ մեզմ հրոյ վրայ դիր ,
բայց նայէ որ չեփի . այս վի-
ճակիս մէջ քիտորն , արչասպն
ու սրիթթօն մէջը գիր , եւ 5
բոպէ լաւ խառնէ , վար ա՛ռ
կրակէն , եւ երբ գրէթէ պա-
ղած է Ֆանէլայէ մ՛անցնելով
շիշերու մէջ լից . Վրձինով
պէտք է կոշիւայ քսել :

ԱՐԾԱԹԻ ՎՐԱՅ ՍԵՒ ԳԻՐ

Այրած կապարն փոշի ըրէ
եւ ծծմբով խառնէ . երբ ներ-
կի թանձրութիւն կառնէ ար-
ծաթին վրայ գրէ , չորցու եւ
կրակին բռնելով տաքցու . գի-
րը բնաւ չաւրիր :

ՄՈՐԹԷ ՁԵՌՆՈՅՆԵՐՆ ԼՎԱԼ

Գաւաթ մը կաթի մէջ թուխ

աճառ դիր եւ ձեռնոցն չորս
 Խաչ ծալուած լաթի մը վրայ
 տարածելով Փանելայի մը կը-
 տորն վերոյիշեալ կաթին մէջ
 թաթխելով եւ օճառին վրայ
 լաւ մը քսելով ձեռնոցին վրայ
 չփէ մինչեւ որ եթէ նա ձեր-
 մակ է դեղնագոյն լինի, իսկ
 եթէ գունաւոր է թխագոյնի
 փոխուի, յետոյ չորցուր :

Ապակին պազ ջրով եթէ լը-
 վացուի, աւելի պայծառ լինի
 քան թէ տաք ջրով լվացուած
 ատեն :

Քար ունեցող մատնին ձեռ-
 քերն լվացուած ատեն հանե-
 լու է եթէ ոչ քարին դոյնը կը
 փոխուի :

Այն հանդերձարաններն , ու-
 բունց մէջ ցեց գանուի, պէտք
 է ծխախոտան ջրոյ մէջ եփելով
 եւ մէջը քամիուրի ոգի սըրս-
 կելով լաւ մը շիեւ :

Հրդեհէ վախած ատեն պէտք
 է գեանին վրայ սողալով եր-
 թալ, զի ծուխն սենեակին վե-
 րին մասն գրաւելով կանգուն
 ղերքով փախչողը կը խեղդէ :

ԶԱՐՄԱՆԱԼԻ ԱԶԳԱԿԱՆՈՒ-
 ԹԻՒՆ ՄԸ

Ամերիկայի լրագիր մը հրա-
 տարակած է Բէնսիլուէնիոյ
 նահանգին քաղաքներէն մէ-
 կուն մէջ անձնասպան մար-
 դու մը խառնակ ազգականու-
 թեան պատմութիւնը, որ տա-
 րօրինակ, միանգամայն հետա-
 զըրքրական է : Այս պատմու-

Թիւնն առնուած է յիշեալ մար-
դուն գրութենէն որ անոր
մահուանէն ետքը սենեկին մէջ
գտնուեցաւ :

«Ես ամուսնանալով» կ'ըսէ
մարդը յիշեալ գրութեան մէջ,
«առի այրի կին մը որ շախա-
հաս աղջիկ մը ունէր : Հայրս
որ ստէյ կուգար մեր տունը
սիրելով իմ խորթ աղջիկս , ա-
մուսնացաւ անոր հետ : Այս-
պէս հայրս եղաւ իմ փեսաս ,
խորթ աղջիկս ալ եղաւ իմ
մօրուս (խորթ մայր) , քանզի
հօրս կին եղաւ : Ժամանակէ
մը ետքը կինս որդի մը ունե-
ցաւ . ասիկա հօրս աներձադը
իմ ալ մօրեղբայրս էր , քանզի
մօրուս եղբայրն էր : Հօրս
կինը , այսինքն իմ մօրուս ,
նոյնպէս որդի մը ունեցաւ .
ասիկա հարկաւ իմ եղբայրս
էր , միանգամայն իմ թոռս ,

քանզի խորթ աղջկանս որդին
էր : Սինս իմ հանիս (մամս) էր ,
քանզի մօրուս մայրն էր . ես
ալ կ'նոջս թէ՛ այրն էի եւ թէ
թոռ . եւ որովհետեւ անձի մը
հանւոյն այրը նոյն անձին հաւն
(տէտէն) է , ես իմ հաւս էի» :

ԱՅԼԵՒԱՅԼՔ

Անդդիոյ մէջ առննով օրէնք էր
որ կարգալ եւ գրել գիտցող
եղեանագործաց թողութիւն կը
չ'սորձուէր :

— Բողոնիոյ մէջ պահոց օրերն
միա ուտողին ակաւաններն կը
հանէին :

— Գաղղիոյ մէջ սուտ տեղն ամ-
բաստանութիւն ընողին քա-
սորդ ժամու չափ չորքոտանիք
պէս ձեռաց եւ ոտաց վրաց
քաղել եւ շան պէս հաշել կու-
տային :

— Գասթիլիոյ Ալֆօնս թագաւորը սուլտրութիւն ունէր ըսել . « հին վայտ վառելու համար , հին գրեանք ուսանելու համար , հին բարեկամներ առօրեայ տեսութեան համար եւ հին գլխի խմելու համար » :

— Սալձպուրկի թանգարանին մէջ թուր մը կայ որ ժէ դարուն կը վերաբերի որոյ վրայ գրուած է . « ո՛վ որ առանց կորսընցուցած ըլլալու բան մը կը դանէ եւ ո՛վ որ առանց գնած լինելու բան մը կը վաճառէ , նա առանց հիւանդ ըլլալու կը մեռնի » :

— Սշխարհիս բնակիչք 1000 էն աւելի կրօնից կը ծառայեն : Կանանց թիւը արանց թիւին գրեթէ կը համապատասխանէ . միջին հաշուով մարդս 33 տարեկան լինի : Մարդկանց 4րդ մասը 7 տարեկան լինելէ առաջ

կը մեռնի եւ կէսը 17 տարեկան ըլլալէ առաջ : 1000 մարդոց մէկը 100 տարեկան լինի , 500 ին մէկը 80 տարեկան , եւ 100 ին 6ը 65 տարեկան : Աշխարհիս բնակիչներուն 33 միլիօն 515 հազար 760 ը ամեն տարի 91 հազար 824ը ամեն օր , 3 հազար 30ը ամեն ժամ , եւ 60ը ամեն րոպէ կը մեռնին : Մեռնողներուն տեղը գրեթէ նոյնքան ծնելով հաւասարակչութիւն կը ստանա : Ամուսնացեալք աւելի երկար կեանք ունին քան ամուրիք : Կանայք աւելի յաճախ 50 տարեկան լինին քան արք , սակայն այս տարիքն անցնող կանայք աւելի շուտ կը մեռնին քան արք . մարդկանց 1000 ին գրեթէ 150ը ամուսնացեալ են : Գարնան եղանակին մէջ ծնողներն աւելի առողջ եւ զօրաւոր են քան

այլ ատեն ծնողներ: Մահը սո-
 փորաբար դիշերը կը պատահի:
 — շին ատեն աղը (լատ. սալ)
 այնքան շարդի էր որ «փարձք»
 դատին «աղաղին» (սալարիում)
 կրսէին: Հոգմայեցիք չէին ըսեր
 «հաց ճարել» այլ «աղ ճարել»:
 — Յայտնի է որ խցեալ շիշի մը
 մէջի ջուրը սառելով շիշն կը
 ճախճեցնէ. ասոր դարմանալի
 մի փորձն եղած է. 15 $\frac{1}{2}$ մատ-
 նաչափ տրամագծով եւ 2 $\frac{1}{2}$ մատ-
 նաչափ թանցրութեամբ երկա-
 թէ գունտի մը մէջ ջուր լեց-
 ուեցաւ եւ խցուելէն ետեւ
 խիտ պաղութեան հնթար-
 կուեցաւ. հազիւ թէ նորա
 մէջի ջուրն սառել սկսեց երբ
 գունտը պայթեցաւ եւ 50 օգա
 կշտող կտոր մը հեռուն նեա-
 ուեցաւ. այս երկաթի կտորն
 նետող զօրութիւնը 800 հազար
 օգա հաշուեցաւ:

Սօղա ի Ղալաթիա Մինասեանց
 Մաղազան:

Արբեալ Գողղիացին կը շա-
 տախօսէ, Գերմանացին կերդէ,
 Անդղիացին կը կուռի, Ամե-

բիկացին կը վիճի, իսկ արբեալ շա՞յը ինչ կընէ
 — Երկիրս իր թաւալման արագութիւնը կորսնցնելու վրայ է, որոյ պատճառաւ սա ի վերջոյ արեգական ծոցը պիտի իջնայ. ասի երբ պատահի արեգակն ու երկիրն միմեանց պիտի շիրուին, նոյն շփումէն 5 միլիոն աստիճան ջերմութիւն գոյանալով երկիրն պիտի հալի եւ շոգիանալով ոչընչանայ:

— Անդղիացին 26 տառ ունի, Գաղղիացին 25, Իտալացին 20, Գերմանացին 26, շայն 39, Սլաւոնը 43, Ռուսն 35, Լատինը 23, Յոյնը մինչ 403 Ն. Գ. ունէր 16 յետոյ 24, Եբրայեցին 22, Սրարը 28, Պարսիկը 22, Տաճիկը 28 եւ Սանսքրիթն 44:

— Սոխակին ձայնը մղոնին մէկ

տասնեւհինգերորդն կրնայ լրսուիլ. մարդս սոխակէն 15000 անգամ մեծ է, ուստի այս համեմատութեամբ մարդու ձայնը 1000 մղոն հեռու լսուելու էր.
 — Լուսն մէկ ցորեն չի կշռեր, եւ $1\frac{1}{2}$ կանգուն բարձր կրնայ ցատկել, եթէ 60 օդանոց մարդ մը լուին ճարպիկութիւնը ունենար Պօլսոյ Եանկըն Գուլէսիէն մէկ ցատկելուն քինաստան հասնելու եւ երկու քայլ առնելով բոլոր աշխարհն շրջագայելու էր:

— Երկաթուղիի կառք մը ժամը 40 մղոն երթալով 8 ամիսէն լուսնին կրնայ հասնիլ, $8\frac{1}{2}$ տարիէն Սրուսեակին, իսկ 260 տարիէն Սրեգական: Սրդ արեւին լոյսն 8 վայրկեանէն երկրին կը հասնի. ասկից երեւակայէ երկնային մարմնոց անհասկնալի հեռաւորութիւնը եւ

լուսոյ անիմանալի եւ աներեւակայելի արագութիւնը :

—Յիամի տէրութիւնը քաղաքականալու վրայ է . —ապացոյց— թագաւորը սկսեր է շապիկ հագնիլ եւ կարդալ սուլբիլ :

Երկրագործական գործիքներ
ի Ղալաթիա Մինասեանց Մա-
ղաղան :

—Երկրիս բնակչաց թիւը 1,288 միլիոն է , որոյ 360 միլիոնը Կովկասեանց ցեղին կը վերաբերի, 332 միլիոնը Մոնկոլեանց, 190 միլիոնը Եէթովպեանց, 176 միլիոնը Մալայանց եւ 1 միլիոնը Հնդկ—Սմերիկեանց, 3642 լեզու կը խօսուի աշխարհիս վրայ :

—Սրեգակը իւր շուրջն թարալող ամեն մոլորակներէն 740 անգամ ծանր է :

—Ղուսնոյ խաւարմունք գրեթէ երկրագնդին կէսին վրայ կը տեսնուին , իսկ արեգական խաւարմունք երկրիս փոքր մասին վրայ :

—40 մարդկանց արեան մէջ 15 օդանոց արոյր մը շինելու բաւական երկաթ կայ :

—Մարդուն ուղեղը իր մարմնոյն 28րդ մասն է , ձիունը իր մարմնոյն 400րդը :

BEAUTE ET JEUNESSE ETERNELLES.

Մազի ջուր ի Ղալաթիա Մխնասեանց

Ձգացմունք աստեղաց նմանին որք լոկ պայծառ գիշերներն զմեզ կառաջնորդեն. իսկ խելքը կողմնացոյց մ'է որ խաւարին մէջէն անգամ ուղիղ ճամբան մեզի ցոյց կուտայ :

— Ինչպէս որ մարդս իր սենեակին մէջ ալ վտանգաւոր կերպով կրնայ իյնալ, այնպէս ալ կրնայ սրտով եւ խորհուրդներով խիստ նուաստանալ :

— Շուները ու կեղծաւորներն շողոքորդութիւններով իրենց տէրերն ա'յնքան կալարտեն, որ 'ի վերջոյ անոնցմէ կից մը կրնդունին եւ անոնցմէ հեռանալ կը պարտաւորին :

— Ինչպէս որ ալեւր բոյորովին խաւարած ատեն գիշերունէ մութ կըլլայ, այնպէս ալ ազդեցութեան տէր մարդ

մը վատ ճանապարհաց մէջ
գտնուելով այլոց կործանմանը
պատճառ կրկայ :

— Երկչոտութիւնը ամենածանր
խիմարութիւններ ընել կուտայ
մարդուս :

— Բարկացած ատեն գործի ըս-
կըսողն փոթորիկի ատեն ծո-
վուն վրայ ճամբորդողի կը նը-
մանի :

— Բարի գործոց կը հետեւինք
այլոց հետ մրցելով, չար գոր-
ծոց կառաջնորդութիւնք մեր բը-
նութեան չարութենէն, ասի
ամոթխածութիւնը զսպած էր,
բայց այլոց օրինակը զանի ա-
զաս արծակից :

— Բարի խիզը լաւադոյն է
քան երկու վկայ. նա ազբււր
մ'է ծարաւողին, գաւազան
անդօրին, հովանի արեւէն
զարնաւողին, բարց 'ի ժամ
մահուան :

— Մարդս սկզբան տէր լինի
աշխարհի փոթորկալից յարա-
բերութեանց մէջ :

— Օրինակին նման փոխանցիկ
բան չկայ :

— Առանց արտայայտութեան
միտքը կը թուինայ եւ սիրտը
կը նեղուի. խորհուրդք եւ միտք
սլտք է արտայայտին որ չը
պղտորին :

— Օրիորդաց հանդերձը շատ
հեղ իրենց հոգւոյ հայելին ու
անմեղութեանը ջերմաչափն է :

— Յաճախ սխալելով միայն 'ի
վերջոյ ճշմարտութեան կը
հասնինք :

— Ճամանակ կայ որ օրինազանց
լինելն օրէնք մ'է. չկայ օրէնք
տոանց բացառութեան ենթա-
կայ լինելոյ :

— Տես, լռէ, լսէ. շատ հար-
ցուր, քիչ դատէ :

Ընտանեկան կարասիք ի Ղալաթիա
Մինասեանց Մաղաղան :

—Այլոց առջին հնար եղածին
չափ զուարթ լեր, իսկ արխ-
ուսթեանդ ատեն առանձնա-
ցիր :

—Քիչ խօստացիր, բայց ամեն
արդեւքի դէմ ջանա խօստա-
ցածդ կատարել :

—Այլոց քոյ վրայ ըրած դի-
տողութիւններն թող դքեզ
անձնաքննութեան մզեն եւ ոչ
թէ յուսահատութեան :

—Ձուարդութիւնը միաբը կը
դտէ, չափազանց աշխատու-
թիւնը զանի կը պղտորէ, վե-
հութիւնը զանի կերիտասար-
դացնէ :

—Սթէ մարդս իր թշուառու-
թեանը վրայ չխորհի հազիւ
թէ թշուառ է :

—Ան որ բարեկամութեան մէջ
բնու չկրնար խաբուիլ բարե-
կամ չկրնար ըլլալ :

—Մի վստահիր անոր որ ամեն

բանի լաւ է կրսէ . ոչ ալ անոր
 որ տանն բան վատ կը կոչէ .
 սակայն ոչ երբէք սյն արդուն
 որ ամեն բանի համար անհոգ է .
 — Երկրի մը հարստութիւնը իւր
 ժողովրդեան աշխատութեանը
 արդիւնքն է :

— Ծոյլերն միայն մեռնելէն ե-
 տեւ օգտակար լինին , զի աշ-
 խատաւորաց տեղ բանան :

— Յոյսը թշուառին երկրորդ
 հողին է :

Ժողովրդական Օրարացոյցին
 1874 թուին հանելուկներուն
 պատասխաններն են . 1. Ար-
 ձազանդ , 2. Ատիճանակից ,
 3. Պատկերաց մէջի կրակը , 4.
 Աշխարհացոյցին վրայի ծովերը ,
 քաղաքները , լեռները եւ դաշ-
 տերը , 5. Փետրվարին մէջ , 6.
 Ամենախոքը ձկանց աչքերը ,
 7. Խաչափառ , 8. Ժամանակ ,

9. Սառած ատենը , 10. Անկո-
 ղին : Երցանակն առաւ Ադադ-
 եան վարժարանը :

ՄՐԶԱՆԱԿԱԽՈՐ ՀԱՆԵԼՈՒԿՅՔ

1. Թէեւ ոտքին վրայ կը
 կանգնեցնեն սակայն միշտ գըլ-
 խու վրայ կը կանգնի — Ո՞վ :

2. Ասանց գրոյի թուանշա-
 նով ի՞նչպէս 1000 կրնայ դըր-
 ուիլ :

3. Քսակ մը սկիւրն Յը քեզի ,
 $\frac{2}{3}$ ը եղբօրդ , $\frac{1}{8}$ ն ալ բարեկա-
 միդ տուի . ի՞նչ մնաց :

4. Միւսնոյն դաշկինակին
 վրայ կանգնող երկու անձինք
 ե՞րբ զիրար չեն կրնար ծեծել :

5. Ո՞ր կէտը ամբողջ է :

6. Ո՞րն է ամենէն կարճ բա-
 ուր եւ ո՞րն է ամենէն երկա-
 րը :

7. Ո՛րքան հանես անքան մեծնայ:— Ի՞նչ է:

8. Տասնեփնին կէսը տասն է:— Ի՞նչպէս:

9. Սենեակին մէջ տեղը կանգնելով եւ շուրջից կալիճով շրջանակ մը քաշելով առանց սոյն շրջանակէն դուրս ելլելոյ սենեակին չորս անկիւններն դրուած խնձորներն առնելու ես:— Ի՞նչպէս:—

10. Հայ տառերը եւրոպական. ո՞րը մրցանակ ընդունեց:

11. Ձեռացդ մէջինը դու չես տեսներ, քովից եղողը կը տեսնէ:— Ե՞րբ:—

12. Ձուրը նետուած կատուն ի՞նչպէս դուրս կելլէ:

Ծանօթագրութիւնք իմ համար: ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՊԱՄ ԳՐԱՌՈՐԱՍԿԷՍ անսխալ կերպով լուծողը հինգ արծաթ մէճիտնոց գիրք մը կընդունի հեղինակէն:

Լ Ա Պ Տ Ե Ր

ԾՆՈՂԱՅ

ՔԱՆԵ ԵՒ ՀԻՆԻ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՎ

Գ. Պաղատաարեան

Բովանդակութիւն:— Յառաջաբան: Ընդհանուր տեսութիւն: Այր եւ կին: Կազմակերպութիւն երախայի: Յղութիւն: Կանոնք վասն Յղի կանանց: Որոշումն որդեծնութեան ժամանակի: Որդեծնութիւն: Մայր եւ Մանկիկ: Մանկական մարմին: Մանկանց նախնական եօթն տարիներն: Հանդերձք մանկանց: Քուն եւ շարժում: Սպասուհի: Բնակարան եւ Ընկերակցութիւն: Մանկական հիւանդութիւնք: — Դեղնատութիւն, Աչաց եւ

բերնի բորբոքումն, Վէրքեր,
Փսիսել, Վալ, Փորհարութիւն,
Երևոյթական անկենդանու-
թիւն, Անդօրութիւն, Թերա-
կազմ լեզու եւ բերան, Տա-
րօրինակ մտանք, Աւզեղի եւ
աղիքներու պայթում, Անկու-
մըն ամորձեաց, Ստինքներու
բորբոքումն, Մորթի հիւան-
դութիւնք, Անկարդութիւն
միզելու գործարանաց, Ռո-
վանի սրղեր, Ասպոյտ հազ,
Անդդիական հիւանդութիւն,
Շրջումն ստաց եւ սրնգաց:—
Վերջին խօսք:— Մշտատեւ Տա-
րեցոյց Ամուսնական:

Ամեն ամուսնացելոց անհր-
րաժեշտ հարկաւոր եղող սոյն
նոր հրատարակութիւնը կը
ծախուի 'ի գին 6 դր:

Անդրոնատեղինորա Գալաֆ-
եան Գրատուն 'ի Չարմաքճը-
լար:

6738

2013

« Ազգային գրադարան

NL0032160

